

KULTUR. Rune Karlsson, initiativtagare och eldsjäl i arbetet med att rusta upp och öppna Kobba klintar för allmänheten, har fått ett av Åbolands svenska kulturfonds regionala pris för sitt arbete. "Jag är överväldigad", säger Karlsson.

SIDAN 9

Snart rättegång om Kantarellen-olyckan

Tre personer åtalas för dödsvållande

NYHETER. Om en dryg månad, den 29 och 30 januari, hålls rättegången mot de tre personer som åtalas för dödsvållande och arbetarskyddsbrott i olyckan där en ung åländsk byggnadsarbetare miste livet i mars 2004 när Kantarellen byggdes till. De som åtalas är arbetsledaren och vd:n för Turun elementtiasennus, företaget som hade hand om monteringen av väggelementen

av betong, och byggmästaren i åländska Allbygg som var huvudentreprenör för bygget. Alla tre nekar till brott. Målsägandena är fyra – dels den omkomnes familj, dels den arbetskamrat som bara sekunder innan betongelementet välte hade befunnit sig strax intill.

I går hölls förberedelsesammanträdet i Ålands tingsrätt. De åtalade och målsägandena var inte

på plats, men stora salen var ändå välfylld – advokaterna var många, och också arbetarskyddsingenjör **Henning Karlsson** var på plats.

– Arbetarskyddsbrott är speciella på så sätt att ansvaret ofta går högt upp i organisationen. Därför åtalas också företagets vd trots att han inte var på plats när olyckan hände, säger åklagaren **Karl-Johan Nyholm**.

SIDAN 3

Birkauppsägningarna:

Facket kan gå till domstol

NYHETER. Birka Line meddelade i går att totalt 37 tjänster försvinner från företaget. Hyttvärdarna är de värst drabbade då företaget väljer att satsa på landbaserad städpersonal.

Kenneth Bondas vid sjömansunionen är inte nöjd med de kriterier som Birka Line använt när företaget valt ut vilka som ska sägas upp. Om det visar sig att de uppsagda är missnöjda för Bondas upp ärendet på förbunds nivå, som sedan eventuellt för saken till arbetsdomstolen.

SIDAN 4

Halva städpersonalen sägs upp från Birka Paradise. Vd Anders Ingves gav beskedet i går.

Ekoflytt närmar sig

Isolerar i veckan. Mikael Eklund i aktion i utställningshallen, där lite mer arbete återstår. Tack vare de stora fönstertyrorna kommer man sannolikt bara att ljussätta hallen med spotlights.

Foto: ERKKI SANTAMALA

REPORTAGE. Ekorex-hus i Dalbo börjar bli färdigt.

Pionjärbygget i Mariehamn ska vara inflyttningsklart efter nyårshelgen.

SIDAN 11

Brandvarnare och sotning

NYHETER. Minst en brandvarnare per våning i egnahemshus och friare sotning än nu av eldstäder. Den nya åländska räddningsslagen som träder i kraft vid årsskiftet innehåller många ändringar som det är bra för medborgarna att känna till.

SIDAN 8

Börsplaner smids som bäst

DINA PENGAR. Planerna på en elektronisk lokalbörs, där köpare och säljare lätt kan hitta varandra, börjar ta konkret form. Om man lyckas få till ett samarbete så kan det bli lättare att handla med lokala företags aktier redan nästa år.

SIDAN 16

Tomtar på rad. Karin Welin med några av alla de tomtar hon gjort de senaste nästan tjugo åren.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Tippetippetipptapp med Karins tomtar

REPORTAGE. Alla **Karin Welins** tomtar har egna personliga ansikten.

Någon plirar med sina knappögon som om han när som helst skall till att dela ut julklapparna, en annan ser nästan lite lömsk ut och en tredje myser i skägget.

Karin Welin har pysslat och knåpat hela sitt

liv, men i slutet av 1980-talet hittade hon modellen till det som hon senare utvecklade till sin egen tomtedocka.

För att variera sig började hon göra troll för några år sedan, och eftersom hon jobbar på sjukhus har det blivit en och annan läkare med åren också. Till självständighetsdagen

gjorde hon presidentparet och det har hänt att hon gjort brudpar och studenter.

– Någon har försökt sig på att göra samma tomte själv, men de har inte kommit på exakt hur jag gör, säger Karin Welin och avslöjar att tomtarna har stoppning av strumpbyxor.

SIDAN 12

nyheter

3

Tidigare kanslichefen **Elisabeth Nauclér** har nu meddelat att hon är intresserad av att kandidera i riksdagsvalet.

ekonomi

16

"Är du en rökare eller snusare som funderar på ett bra nyårslofte?"

BÖRSKRÖNIKÖREN MATHIAS SÖDERBACK.

folk

18

"Jag vill inte stå bredvid och bara titta på."

ERIK ISAKSSON SOM BLIR FN-SOLDAT.

sport

19

"Inget lag kan leva utan sina fans."

SPORTKRÖNIKÖREN MARTIN PORTIN.

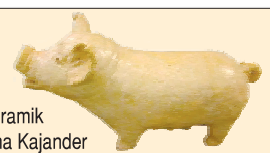
Olja
Lindorm Iljefors

Lars Jonsson

- Hos Mariehamns Konsthandel finner du enbart unika föremål -

Ett par tennkandelabrars, 1920. Just Andersen

Gris i keramik
Catharina KajanderGrafik
Charlotte Cornich

Julklappstips!

ELECTROLUX dammsugare "tv-kändisen" 2-in-1
138€

OBH NORDICA bordsgrill med thermostat
67€

BRAUN Oral-B laddningsbar eltandborste
29€

OBH NORDICA kaffekokare "King of coffee"
99€

DANTAX micro-vågsugn, rostfri
79€

OBH NORDICA POPCORNMASKIN
39€

OBH NORDICA ÄGGKOKARE
24€

OBH NORDICA raclett grill
32€

Plastgran 2,1 m **27€**

Plastgran 1,5 m med belysning Även för utomhusbruk **35€**

DENVER CD-stereo med radio. USB/MP3
89€

ELVARUHUSET

Strandgatan 25

Tel 15 311

Vardagar09-19
Lördag 23.1210-16
JulaftonSTÄNGT

DIGITAL-TV I MCA-NÄTET

Endast 39€/månad

CANAL + TOTAL

CANAL+

FILM 1

CANAL+

FILM 2

CANAL+

FILM 3

CANAL+

SPORT 1

CANAL+

SPORT 2

CANAL+

MIX

I PRISET INGÅR

- digitalbox • öppningsavgift
- 3 extra kanaler

DU SPARAR 116€!!!

Bindningstid 24 månader.

MCA – Bra underhållning helt enkelt!

Digitalbox ingår!

Paketet finns att köpa hos KALMERS, KALMERS i Sittkoff, STRANDBERGS, ÅLANDS TV, KURTS TV

Kommunstyrelsen i Föglö är rädd för att sammanslagningar leder till att den kommunala servicen försämras. På arkivbilden syns Föglö grundskola.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Föglö vill inte slå samman kommuner

Inga vinster, vare sig ekonomiska eller verksamhets- och servicemässiga, ser kommunstyrelsen i Föglö med att slå samman kommuner på Åland.

"I så fall måste man vara beredd att pruta på när servicen och delvis också demokratin. Kommunstyrelsen emotsätter sig därför all form av kommunreformer som inte utgår från den enskilda kommunens och invånarnas egna vilja till sådan."

Bland annat detta skriver Föglö kommun i sitt utlåtande, som landskapsregeringen begärt in från kommunerna med anledning av Åsub-rapporten "Kommunreform på Åland? - En förstudie".

Styrelsen anser att när demokratin på Åland är något att vara stolt över och arbetet i fortsättningen skall fokuseras på servicen, inte antalet kommuner, så att alla 16 kommuner fortsättningsvis ges ekonomiska förutsättningar att klara den kommunala servicen på minst nuvarande nivå.

Man skriver även att "En försämrad service medför mycket stor risk för utflyttning och man kan i det sammanhanget ha i minne hur det såg ut när det exempelvis inte fanns egna högstudier i skärgårdskommunerna. Kommunssammanslagningar leder ofelbart till att invånarna i perifera delar av Åland på sikt förlorar identiteten/hemkänslan med sin hemtrakt." (ab)

Häktad rånare fortfarande fri

Den man som häktades i sin frånvaro i slutet av november för rån mot Ålandsbanken är fortfarande på fri fot, uppger Teijo Ristola vid central-kriminalpolisen i Åbo.

– Han är internationellt efterlyst, men inte gripen.

Den misstänkte mannen är svensk medborgare, 33 år och bosatt i Stockholmsområdet.

Förutom 33-åringen finns tre andra huvudmisstänkta för rån.

– Vi jobbar vidare med den information vi har. Ingen ytterligare har häktats, säger Teijo Ristola. (as)

Bilbrand i Tosarby

En bil fattade eld i Sund Tosarby i går förmiddag. Branden släcktes av frivilliga brandkåren.

Bilen blev delvis utbränd, men ingen person skadades.

De åtalade nekar till brott i Kantarellen-olyckan 2004

Den 29 januari inleds rättegången mot tre personer vid två företag i frågan om vem som bär ansvaret för en ung byggnadsarbetare dog i Kantarellen-bygget i mars 2004.

Rättegången ska pågå i två dagar.

I går hölls förberedelsesammanträdet i Ålands tingsrätt. Salen fylldes av de tre åtalades advokater. Också målsägandena hade sina biträden på plats.

På åhörarplats satt arbets-skyddsingenjör Henning Karlsson som spelade en väsentlig roll i undersökningarna som följde närmast efter olyckan då 25-åriga Jonas Andersson från Hammarland omkom när ett 7.300 kilo tungt betongelement föll över honom.

De tre personer som åtalas är vd:n och arbetsledaren vid Åboföretaget Turun element-tiasennus, det företag som hade hand om monteringen av elementen, och byggmästaren vid det åländska byggföretaget Allbygg som hade huvudentreprenaden för utbyggnaden av matbutiken Kantarellen i Jomala.

Alla tre åtalas dels för arbets-skyddsbrott, dels för döds-vållande. Alla förnekar brott.

Bröt mot föreskrifterna

Åklagaren Karl-Johan Nyholm anser att arbetsledaren, som fanns på plats vid bygget när olyckan hände, bröt mot arbetarskyddsföreskrifterna när han inte övervakade att föreskrifterna följdes i arbetet som han hade ansvar för.

Vd:n hade enligt åklagaren underlåtit att se till att arbetsledaren och montörerna kände till och följde arbetarskyddsföreskrifterna.

Byggmästaren hade, fortfarande enligt åklagaren, inte planerat utförandet och tidpunkten för de olika arbets-skedena så att arbetet kunde utföras av byggarbetarna på ett säkert sätt, han hade inte sett till att den verksamhet som monteringsföretaget och

Lång väntan. För de anhöriga till den omkomne byggnadsarbetaren har väntan på att ansvarsfrågan ska utredas blivit lång. Nästan tre år har gått när rättegången inleds i slutet av januari nästa år. På bilden arbetar räddningsverkets personal strax efter att olyckan hände när Kantarellen byggdes om och till i början av mars 2004.
Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Allbygg samordnades tillräckligt och att han inte sett till att den ömsesidiga informationen mellan de båda bolagen var tillräcklig, i synnerhet med tanke på sådana situationer där monteringsarbeten inte kan utföras enligt monteringsplanen.

I stämningens ansökan redogör åklagaren kort för händelseförloppet:

På förmiddagen den 4 mars 2004 monterades ett cirka 7.300 kilo tungt väggelement på ett hålbjälklag på taket ovanpå den nybyggda entrén till Kantarellen. På eftermiddagen samma dag välte elementet och byggarbetaren kom i kläm och dog. Den omkomnes arbetskamrat hade strax innan elementet välte befunnit sig invid elementet, men hade avlägsnat sig bara

några sekunder tidigare för att hämta ett arbetsredskap.

För dåligt fäst

Enligt byggnadsritningarna skulle väggelementet först fästas i byggnadens konstruktioner med tio svetsfogar och efter det slutgiltigt fästas genom en eftergjutning av elementets nedre del. På grund av att fästningsanordningarna saknades eller fanns på fel ställen svetsades det aktuella väggelementet fast i konstruktionen på bara två ställen i elementets övre del.

Väggelementets nedre del låg samtidigt med hela tyngden på två lösa cirka 60 millimeter höga och 70 millimeter breda kvadratiska stålrör som var placerade på hålbjälklaget. Elementets

nedre del kunde därför lätt förskjutats framåt, något som kunde ha orsakats av bara en lindrig skakning eller någon annan motsvarande störning.

Arbetsledaren visste, enligt stämningens ansökan, om problemen med att få elementet rätt monterat. Trots det hade han inte sett till att arbetet kunde utföras tryggt.

Bland annat borde han, skriver åklagaren, ha sett till att den anordning som användes vid elementlyften inte fick flyttas förrän det var säkerställt att elementet hölls på plats och att det stöttades enligt anvisningarna i monteringsplanen.

Fyra målsägande

Målsägandena i målet är

fyra; den omkomnes föräldrar och syster samt den arbetskamrat som undgick döden med några sekunder. De har krav på skadestånd för sitt lidande.

Under den första rättegångsdagen kommer de tre åtalade samt ett sakkunnigt vittne att höras. Följande dag hörs övriga vittnen. Med i rättsalen ska också Vesa Ullakonoja, ansvarig jurist och ställföreträdande chef för Åbo och Björneborgs arbetarskyddsdistrikt, finnas.

Målsägandena företräds av advokaterna Lars Granfors (den omkomnes familj) och Gard Larpes (arbetskamraten). Allbyggs byggmästare företräds av Tom Gustafsson.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Nauclér redo för riksdagsvalet

Men det blir bara tre kandidater på listan

Tidigare kanslichefen Elisabeth Nauclér ställer upp i riksdagsvalet för de obundna.

– Ja, hon har visat sitt intresse, säger obundnas ordförande Gun-Mari Lindholm.

Men de frisinnade har ingen kandidat den här gången.

Efter gårdagens möte där Elisabeth Nauclér meddelade sitt intresse för att kandidera till riksdagen vidtar nu "lite julfrid", som Gun-Mari Lindholm säger.

– Vi träffas igen andra veckan i januari för att stämna

av hur alla ser på det, det är inte slutgiltigt ännu. Men hon (Nauclér) är intresserad.

De frisinnades ordförande Johan Ehn meddelade i går att partiet inte ställer upp någon kandidat i valet. Det är frisinnades Roger Jansson som sitter i riksdagen som bäst. Redan tidigt tillfrågades stadsfullmäktiges ordförande Tage Silander, men han tackade nej. Senast var det partiets viceordförande Victoria Sundberg som backade ur.

– Efter att ha frågat den sista och flera andra så beslöt vi göra så här. Vi stöder en borgerliga bas för valet men

behöver inte ha en egen kandidat, säger Ehn.

Det betyder nu att den borgerliga listan har tre kandidater. Det är från tidigare Roger Eriksson (lib) och Magnus Lundberg (c) och nu också Elisabeth Nauclér för de obundna.

Dags för en kvinna

Den obundna partiordföranden listar ett antal skäl till varför Elisabeth Nauclér skulle vara en bra riksdagsrepresentant för Åland.

– Hon är väl insatt i de frågor som man diskuterar i riksdagen och har en bra utbildning för att kunna ta till sig

alla de texter som kommer till riksdagen

– Hon har ett stort kontaktnät redan, som man annars ska bygga upp. Hon har språkkunskaper och internationella kontakter.

– Och så är det ju jätteroligt att det skulle bli en kvinna i så fall, som många sagt att det är dags för.

Tveksamma

Hur ställer sig de frisinnade till Nauclér?

– Vi har hört att hon säger ja. När alla är nominerade så skall listan tillbaka till vår styrelse för diskussion. Då tittar vi på valplattformen och kan-

didaterna som är uppställda, säger Johan Ehn.

Både de frisinnade och centern har i ett tidigare skede ställt sig tveksamma till att ha med Elisabeth Nauclér i val-samarbetet.

Vad det svaga intresset för riksdagsvalet beror på kan Ehn inte säga på rak arm. Men en delorsak tror han är språket.

– Man känner att man behöver kunna finska bra för att göra sig hörd och kunna påverka.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax

MÄRTEN SUNDBERG

37 tjänster bort från Birka

Ansvariga. Vd Anders Ingves, vice vd Brage Jansson och personalchef Maria Törnqvist hoppas att Birka Paradise ska börja generera pengar efter inbesparingarna. Foto: ERKKI SANTAMALA

Förhandlingarna är nu i hamn och totalt försvinner 37 tjänster från Birka Line. 27 hyttvärdar sägs upp eftersom företaget övergår till att satsa mer på landbaserad städpersonal.

Resultatet av de fackliga förhandlingarna är att Birka Line säger upp 27 hyttstädare på kryssningsfartyget Birka Paradise, 15 av dem är ålänningar. Dessutom låter man bli att ersätta tre städare som slutat självmant. 30 hyttvärdar försvinner således.

Totalt minskar bolaget också personalen på kontoret i Mariehamn med sju personer under året, som en följd

av försäljningen av fartyget Birka Princess. Tre personer försvinner i och med de nys avslutade förhandlingarna.

Det är resultatet av Birka Lines inbesparingar på cirka tre miljoner euro årligen. Informationsbrev har nu skickats ut till alla som riskerat sägas upp från företaget. Några får dystert besked, medan andra får en glädjande julklapp.

– Det ledsamma med att minska personal är att enskilda människor blir tvungna att lämna sina arbeten. Bakgrunden är att vi på grund av konkurrensläget måste sänka kostnaderna i verksamheten, säger Birka Lines vd **Anders Ingves**.

Birka Line kommer nu att utöka landstämningen, det vill säga hyra in mer personal för att städa hytterna när fartyget ligger inne i Stockholm. Gästerna ska då inte behöva lämna sina hytter innan fartyget kommit iland.

De 27 hyttvärdarna som jobbar kvar kommer att få fler arbetsuppgifter. Förutom att städa ska de ägna sig åt kvalitetskontroll.

Anders Ingves är full av beröm för hur personalen hantlar situationen.

– Det är fantastiskt att se att personalen tar väl hand om gästerna, trots uppsägningarna.

Han är medveten om att de inhyrda städarna från Renex-

tra i Stockholm inte har samma känsla för företaget, men han menar att servicen ändå kommer att förbättras.

– Ett av de vanligaste klagomålen från gästerna är att de måste lämna hytterna innan de kommit till Stockholm. Nu kommer vi att sköta stämningen på kortare tid med mer människor.

Fler besparingar?

Uppsägningstiden för hyttvärdarna sträcker sig mellan två och sex månader, beroende på hur länge de varit anställda. Kontorspersonalen är inte fackanslutna utan har förhandlat via tre representanter. Kontorspersonalens uppsägningstid

är en månad eftersom de varit anställda kort tid.

Under förhandlingarna har ams (arbetsförmedlingen) funnits med och tillsammans har man upprättat en sysselsättningsfrämjande handlingsplan för de uppsagda.

– Vi erbjuder dem också en yrkesvalspsykolog, säger Anders Ingves.

Förhoppningen är nu att Birka Line ska börja tjäna pengar på Paradise igen. Om fler inbesparingar måste göras vet Anders Ingves inte.

– Det skulle vara ett drömläge om vi sa att nu har vi gjort allt vi måste göra någonsin.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Kommun får inte kräva ut namn

■Landskapsregeringen står fast vid att en kommun inte kan kräva av missbrukarvården att få ut namnet på en klient för att kontrollera betalningen. Men man låter samtidigt Högsta förvaltningsdomstolen pröva saken.

Det är Saltviks kommun som är missnöjd med systemet att missbrukarvården i Mariehamn inte ger ut namnen på dem kommunen skall betala vård för. Man har bett att landskapsregeringen omprövar sin inställning och besvärar sig samtidigt över det tidigare beslutet.

Landskapsregeringen har tidigare konstaterat att vården är av konfidentiell karaktär och att namnet kan ges ut bara i vissa speciella fall. Reglerna om sekretess och tystnadsplikt finns inskrivna i landskapslag.

– Landskapsregeringen bedömer rättsläget på så sätt att en kommun som uppdragit åt Mariehamns stad att sköta och ansvara för missbrukarvården, inte kan kräva att erhålla uppgifter om enskilda klienters namn och adress i syfte att kontrollera den ersättning som de betalar till staden för vården, skrev landskapsregeringen senast.

För säkerhets skull sänder man sitt beslut i frågan till Högsta förvaltningsdomstolen för prövning. (ht)

Flera korta strömavbrott

■På söndagseftermiddagen skedde ett strömavbrott, som varade i en minut, i östra Lemland.

Strömavbrottet berörde Söderby, Hellestorp, Vesingsboda, Flaka, Hellestorp, Herrö, Rörstorp, Granboda och Haddnäs. På Ålands elandelslags hemsida meddelas att orsaken till avbrottet ännu inte är känd.

I slutet av förra veckan skedde två lika korta avbrott, även de av okänd orsak, på östra och norra Åland. (ab)

Kumlinge ska reformera nämnder

■**KUMLINGE.** Kommunstyrelsen tog under sitt möte förra veckan del av mellanrapporten från nämnsreformgruppen. Målet är att de kommunala nämnderna och suppleanterna på Kumlinge innan nästa mandatperiod skall minskas och uppgifterna skall omgrupperas.

– Som i många små kommuner har en stor del av de röstberättigade förtroendeuppdrag. Det är i och för sig bra, men det betyder också att det är svårt att hitta villiga. Det skulle vara bättre med mer motiverade ledamöter i färre nämnder, säger kommundirektör **Jim Eriksson**.

Reformen innebär också att Kumlinge slutar ha personliga suppleanter i nämnderna, istället finns bara ett par suppleanter till varje nämnd som alternerar sinsemellan.

Mellanrapporten fick godkänt av kommunstyrelsen och målsättningen är att klubba igenom reformen senast i höst så att den kan träda i kraft efter årskiftet. (ke)

Facket maktlöst och missnöjt

Kanske förs uppsägningarna till domstol

Sjömansunionens Kenneth Bondas fick rätta sig efter Birka Lines tolkningar i förhandlingarna.

Om det finns missnöje bland dem som sagts upp kan ärendet föras till arbetsdomstolen.

När sjömansunionen fick se Birka Lines inbesparingsplan gav man upp tanken på en alternativ lösning till de många uppsägningarna.

– Vi kunde inte tävla mot det svenska städföretaget utan insåg snabbt att loppet var kört. Glappet var för stort, säger huvudförtroendeman Kenneth Bondas.

Han hade hoppats att sjöpersonalen skulle bli mer konkurrenskraftig i och med det nya sjöfartsstödet som införs i januari.

– Men det räckte inte till. Birka Line sneglar lite väl mycket på grannarna.

Ser du att ytterligare

någon yrkesgrupp är i riskzonen?

– Nej. Då måste man surra fartyget vid kajen och börja med hotellverksamhet.

Under förhandlingarna gjorde facket och arbetsgivaren inte samma tolkning av anställningsavtalen. Grunderna för vilka av hyttvärdinnorna som skulle sägas upp var deras kontraktstid, försörjningsplikt och kunskap eller kompetens. Facket accepterade bara de två första, men Birka Line använde sig ändå av alla tre kriterier.

– Vi tyckte att det var omöjligt att värdera deras kompetens. De är alla lika duktiga, säger Kenneth Bondas.

Sjömansunionen ska nu avvakta reaktionerna från dem som sagts upp.

– Om det finns missnöje för vi upp det på förbunds nivå.

Vad kan det leda till?

– En prövning av avtalet i arbetsdomstolen.

Kenneth Bondas tycker inte

att facket har haft mycket att sätta emot i förhandlingarna.

– När det går dåligt för ett företag och inbesparingar ska göras har vi få medel. Helt klart känner man sig maktlös.

Kenneth Bondas tycker förstas att Birka Lines inbesparingar är tråkigast för dem som förlorar jobbet, men han säger att det blir tuffare även för dem som jobbar kvar.

– Uppsägningarna är bara en del av inbesparingarna. Den kvarvarande personalen drabbas bland annat av övertids- och vikariestopp och den tidigare flexibla semesterplaneringen blir mer stram.

Birka Lines vd **Anders Ingves** meddelar att inbesparingar på omkring tre miljoner euro ska göras, men han vill inte säga hur stor del uppsägningarna står för.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Maktlös. Sjömansunionens Kenneth Bondas säger att han inte hade mycket att säga till om i Birkaförhandlingarna.

Arkivfoto: DAVID LUNDBERG

Mer till kommunerna 2008?

Reform eller en höjning av basbeloppet

Den kommunreform, som debatterades hett i budgetens remissdebatt, kommer inte att gå snabbt. Det förstår man av finansutskottets betänkande.

Liberalerna vill skynda på arbetet.

Utskottet skriver att man redan i flera år har efterlyst en förenkling av systemet med landskapsandelar.

Enligt utskottet kommer konsulten **Robert Lindfors**

före slutet av året med sin slutrapport om en kommunreform. Efter det skall över synen av landskapsandelssystemet ha högsta prioritet hos landskapsregeringen, kräver utskottet.

Man vill snarast möjligt ha ett komplett förslag till nytt system. Men går inte det så vill utskottet att basbeloppen justeras för 2008 i väntan på reformen.

Liberalerna vill skynda snabbare än så. I en reserva-

tion till utskottets betänkande skriver **Mats Perämaa** att förslaget till landskapsandelsreformen skall komma senast i mars nästa år. Om det inte går så vill han i mars ha en tilläggsbudget med en höjning av basbeloppen för den allmänna landskapsandelen samt landskapsandelarna för socialvården samt undervisning och kultur.

Ingen missbrukarmiljon

Den liberala motionen om

1 miljon euro för att med en massiv insats få bort ungdomar från missbruk blev det nej till i utskottet. Den här frågan har Perämaa reserverat sig emot och tar den till omröstning i lagtinget.

Också ett antal andra motioner, som har förkastats, tas till omröstning. Hit hör frågor om jämställdhet samt förslaget om ålandstillägg för folkpensionärer och andra med små pensioner.

Av samtliga 71 finansmotio-

ner som lämnades in har en enda godkänts. Det är **Katrin Sjögrens** motion om att utreda möjligheterna att indexjustera studiestödet.

Finansutskottet konstaterar att varje justering nu förutsätter en lagändring och att det skulle vara ändamålsenligt med ett smidigare förfarande.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Sjukhusets utbyggnad kommer att bantas

Finansutskottet går inte med på 29,5 miljoner euro för de planerade utbyggnaderna av sjukhuset. Flyttningen av psykiatri från Grelsby får stöd men i övrigt måste ÅHS prioritera.

Finansutskottet kom med sitt budgetbetänkande i går och i dag inleds debatten i lagtinget.

Utskottet har enigt skurit bort en tredjedel av den planerade utbyggnaden av sjukhuset. I dagarna blir etapp 1 klar och planeringen av etapperna 2 och 3 har kommit igång.

Etapp 3 är flyttningen av Grelsby sjukhus och andra delar av psykiatri till sjukhusets område. De arbetena har beräknats kosta omkring 10 miljoner och får uppenbarligen stöd av utskottet. Däremot noterar man att etapp 2, som består av många olika delar, kostnadsberäknades till 7 miljoner i budgeten för i år. Nu är totalsumman uppe i 29,5 miljoner. Utskottet har satt ett tak på 20 miljoner och anser att etapp 2 skall få rum där.

Utskottet vill samtidigt inskräpa ett om- och tillbyggnaden skall utgå från den befintliga och planerade verksamheten som godkänts av landskapsregeringen. Eventuella ändringar i verksamheten skall godkännas av landskapsregeringen, skriver utskottet.

Exakt vad man tänker på framgår inte, men i etapp 2

Bantas. Etapp 1 av sjukhusets utbyggnad är klar om ett par veckor. Efter det följer etapperna 2 och 3 på en gång. Trea är flyttningen av psykiatri till sjukhusområdet och den skall genomföras. Men tvåan, med en rad olika om- och tillbyggnader måste enligt utskottets mening halveras. Foto: STEFAN ÖHBERG

ingår en framtida markant ökning av dagkirurgin, vilket i sin tur kräver att intensiv flyttas till ett nybygge invid akuten.

Funktionshinder

Som Nya Åland skrev i fredags har utskottet diskuterat en motion av **Roger Eriksson** (lib) om bostäder för funktionshindrade, framfö-

rallt unga sådana. Utskottet hörde i sammanhanget **Saana Sinisalo** i Ålands invaliders styrelse. Då kastade man bland annat fram tanken att Ålands invalider för Paf-pengar kunde bygga ett hus för funktionshindrade.

Den tanken finns inte längre. Nu skriver man att landskapsregeringen bör informera och stöda kom-

munerna i framtagandet av individuella serviceplaner. Dessutom vill man att landskapsregeringen utreder om det finns behov att ytterligare främja anpassningar i befintliga bostäder samt om det finns behov att uppföra ett samlat boende för unga med funktionshinder.

Debatten om budgetbetänkandet inleds i dag klockan

13 och fortsätter 9.30 i morgon. Förhoppningen är att debatten kan slutföras då så att omröstningarna kan klaras av på torsdag. Om inte så sitter lagtinget också på fredag, men man vill helst undvika att samlas på mellandagarna.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Lib-kompromiss om avdrag

Liberalerna vill ha en kompromiss för det allmänna avdraget, som införs i kommunalbeskattningen nästa år. Istället för 5 procents avdrag för alla vill man sätta ett golv vid 150 euro och ett tak vid 400 euro.

Liberalerna i lagtinget presenterade sitt förslag i går inför behandlingen av finansutskottets betänkande. I utskottet håller majoriteten på 5 procents avdrag för alla.

Liberalerna vill baka in litet fördelningspolitik i modellen, så att de som förtjänar minst gynnas en del på bekostnad av dem som förtjänar mest. Enligt den modellen skulle det minsta avdraget vara 150 euro. Det motsvarar ett 5 procents

avdrag vid ungefär 25.000 i årsinkomst. Upp till det skulle avdraget alltså ge "vinst".

Det högsta avdraget vill man sätta till 400 euro. Det motsvarar ett avdrag på 5 procent vid ungefär 50.000 i årsinkomst. För dem som förtjänar mer blir det mindre än 5 procent. De förlorar.

Mer jämställt

Mats Perämaa (li b), som sitter med i finansutskottet, har inte fått stöd för förslaget där. Han och andra i gruppen konstaterar bland annat att män kommer att förtjäna mera på avdraget än kvinnor, eftersom män generellt sätt har högre löner. **Katrin Sjögren** (lib) tyckte det var direkt svagt av landskapsregeringen att

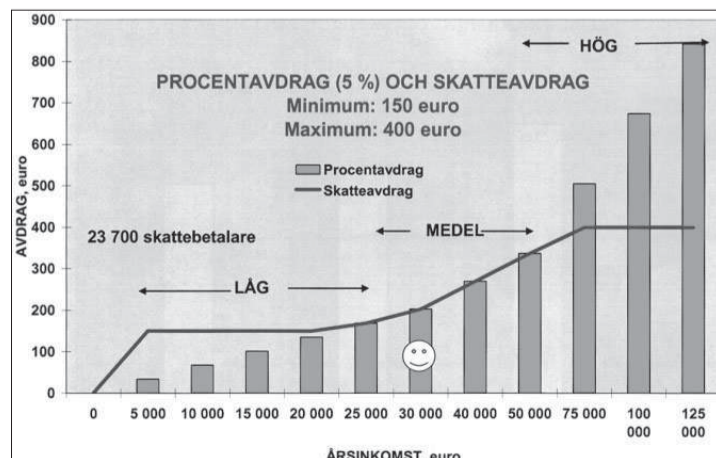
skriva att förslaget inte påverkar jämställdheten.

Utskottet noterar saken, men skriver att avsikten med avdraget inte är att utjämna löneklyftor.

Utskottet konstaterar också att församlingarna på Åland går miste om ungefär 250.000 euro per år. Församlingarnas pengar minskar samtidigt som ansvarsuppgifterna genom lag nyligen har ökat, skriver utskottet, men föreslår ingen ändring.

Samma summa

Det liberala förslaget innebär ingen ändring av den totala summan för avdraget. Enligt förslaget skall ju landskapet kompensera kommunerna fullt. Det blir alltså inte dyrare, men heller inte billigare

Avdragsmodell. Staplarna visar hur många euro det allmänna avdraget på 5 procent ger i olika inkomstgrupper. Vid exempelvis 15.000 euro blir avdraget 100 euro och vid 100.000 euro blir avdraget 680 euro. Den liberala modellen, den heldragna linjen, ger mer i början och mindre i slutet.

för landskapet med den liberala modellen.

Allmänna avdraget behandlas i lagtinget samtidigt med

budgeten, det vill säga med start i dag på eftermiddagen.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax

Ålandsbanken ger lån över nätet

■ Ett konsumtionslån på 3.000-15.000 euro kan Ålandsbankens kunder nu söka via internet, utan att personligen besöka banken.

När kunden är inloggad på internetkontoret ansöker hon enkelt om "Direktlån" och kan underteckna sin ansökan med en kod från den personliga kodtabellen, säger avdelningschef **Birgitta Dahlén** på Ålandsbankens kundrådgivning i ett pressmeddelande.

Kunden bestämmer själv återbetalningsraten. Dessutom kan man på nytt lyfta det belopp som tidigare amorterats. (uw)

Nästan 500 blodgivare

■ 480 personer gav blod på Finlands Röda Kors blodtjänst arrangerade blodgivningsdagar i Mariehamn den 12-14 december, det meddelar hälsovårds- och ungdomssekreterare **Tuija Karvo**.

Av alla blodgivare var 19 personer nya, alltså gav blod via Röda korset för första gången.

Totalt var det 542 personer som anmält sig till blodgivningen, men 62 var förhindrade att delta.

Då Röda korset ordnade blodgivning i juni år var det totalt 364 personer som deltog, varav 35 var nya. (ab)

Byggnadsplan kostade 18.000

■ **FÖGLÖ.** Det kostade totalt strax över 18.000 euro, inklusive moms, att förnya Degerby byggnadsplan. Det visar slutredovisningen som kommunstyrelsen antecknade till kännedom vid sitt senaste möte.

Huvudsakliga kostnadsposten var till arkitekt **Markus Einola**, medan mindre summor använts till kopiering och kartmaterial.

Arbetet med den nya, reviderade och utvidgade byggnadsplanen för Degerby har pågått i många år, men fastställdes av kommunfullmäktige den 3 augusti 2006. (ab)

Förordar alkoholförsäljning

■ **SALTVIK.** Kommunstyrelsen förordar att Kvarnbobutikens nya innehavare **Monica Majander**, och hennes Firma Vas, ska beviljas detaljhandeltillstånd för alkoholdrycker.

Det är länsstyrelsen som begärt utlåtande av Saltviks kommun i frågan, efter att butiken byter innehavare efter årskiftet. (ab)

Medisavtal på Föglö

■ **FÖGLÖ.** Kommunfullmäktige beslöt att godkänna samarbetsavtalet med Medis, som bland annat innebär att kommunerna kan bestämma antalet invånare som kan delta i utbildningen oberoende av var kurserna ordnas. Kurserna kommer att vara åtta stycken, varav högst två får vara kortkurser. (ke)

■ **Innehav av eggvapen** på allmän plats i Mariehamn är en person misstänkt för, meddelar polisen.

Anna Björkroos
Epost: anna.bjorkroos@nyan.ax
Telefon: 528 463

Dop

Axel Erik Valter Karlsson döptes i söndags, den 17 december, i Finströms kyrka. Tilltalsnamnet blir Axel. Föräldrar är Mikael Karlsson och Ann-Britt Jansson i Jomala Ulfsby.

Tim Linus Valentin Mäki döptes i lördags, den 16 december, i St Märten kyrka i Mariehamn. Han är son till Ann Jessika och Marko Tapio Mäki i Jomala Kalmarnäs.

Gratulerar 40 år

KJELL TÖRNBLOM

Namn: Kjell Erik Törnblom.
Född: den 19 december 1966 i Lidingö.

Bor: i Jomala Kalmarnäs.

Yrke: sjöman, jobbar som maskinist på Rosella.

Familj: sambon **Monica** och 4-åriga sonen **Linus**.

Födelsedagen: firas inte nu eftersom jubilaren är på jobb. Planerar fest till sommaren.

Julfest med missionsauktion

■ Under två missionsauktioner i Finström-Geta församling har man nu fått in totalt 1.250 euro, som går till finska missionssällskapet och Finlands sjömanskyrka.

I söndags ordnade Norra Finströms byalag julfest i Tjudö byagård, och förutom luciaframträdande och jul-sånger stod även missionsauktion på programmet.

Julsaker, bakverk och hantverk som skänkts till församlingen auktionerades ut bland de cirka 60-70 deltagarna. Totalt fick man in 390 euro.

Måndagen den 11 december höll församlingen missionsauktion på Bredablick, där deltog cirka 40 personer och man fick in 860 euro.

Mäklare vid båda auktionerna var **Tor-Fjalar Eklund**. (ab)

Biskopens julhälsning

Julglädje för hela folket

Gamla, välkända texter kan få nytt liv när man läser dem på ett annat språk eller tar del av en nyöversättning. Det gäller också om julevangeliet i Lukasevangeliet andra kapitel. I den gamla översättningen hette det att ängeln bådade en stor glädje "som skall vederfaras allt folket" I den nya versionen säger ängeln: "Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket".

Den första julen gällde hela folket. Lukas skriver att hela världen skulle skattskrivas. Världen omfattade då det väldiga romerska riket. I dag når julbudskapet faktiskt hela världen. Julevangeliet läses och julpsalmerna sjungs på ett otal språk i norr och söder, öster och väster.

Hos oss är julen framför allt familjens högtid. Under några dagar är hela familjen församlad. Vi får möjlighet att visa varandra omtanke och kärlek, att odla vår gemenskap. Föräldrar gläds över hur intensivt barnen upplever jultiden. Till familjen sluts ibland far- och morföräldrar, ensamstående släktingar och vänner. Också för de äldre är julen en speciell högtid. Man kommer ihåg gångna tider och gläds över barnbarnens spontana glädje och ivriga aktiviteter. Och när vi sedan - före eller efter jul-

bönen i kyrkan - tänder våra ljus på de käras gravar blir kretsen ännu större. Många minns de bortgångna med glädje och tacksamhet. Alla de otaliga ljusen på gravgården talar samma tysta, tindrande språk.

Glädjen som julen vill ge oss växer fram ur den gemenskap vi känner med varandra. Men den kommer också till den som firar julen ensam, som arbetar under helgen eller som av andra orsaker firar en annorlunda jul, borta från dem som vanligen hör till gemenskapen. Det centrala i högtiden är inte yttre ting, utan stillhet, ro och hjärtats frid.

Julglädjen har djupa rötter. Julevangeliet talar om att Gud bryr sig om oss och älskar oss. Han sände sin Son för att vi skulle finna vägen till honom. Han vill ge oss förlåtelse och frid. Han vill tända ett ljus i vårt mörker när arbetslöshet, sjukdom eller ensamhet plågar oss. Och han kallar oss att uppleva givandets glädje när vi stöder och hjälper dem som har det svårt här hemma eller ute i världen.

Julglädjen skall nå hela folket. Kyrkans dörrar öppnas välkomnande på vid gavel också för den som inte så ofta besöker Guds hus. Här får vi

Gemensamt ljus. "Hos oss är julen framför allt familjens högtid. Under några dagar är hela familjen församlad...Och när vi sedan tänder våra ljus på de käras gravar blir kretsen ännu större." Det skriver biskop Björkstrand inför julhelgen. Foto: ERKKI SANTAMALA

bli stilla en stund i meditation och eftertanke. Här skall vi sjunga de kära julpsalmerna och lyssna till de bibelord vi har hört från barnsben. Ja,

också den som av en eller annan orsak har lämnat kyrkan nås av samma varma inbjudan: Du är väntad och efterlängad. Kom och ta emot julens

glädje och frid. Julevangeliet förmedlar nämligen ett glatt budskap till hela folket.

GUSTAV BJÖRKSTRAND

Telefonkatalog
på nätet
www.nyan.ax

TACK

TACK

till Er alla som firade mig på alla tänkbara sätt när jag jubilerade i lördags.

God Jul & Gott Nytt år

Kalle - Grävare
nu 60 år

TACK

Ett varmt tack till alla som med blommor och inbetalningar hedrat minnet av

Allan Mattsson

samt ett särskilt varmt tack till personalen på Sommarängen för god omvårdnad

Åke med familj

Pensioner upphandlas

Men reformen skjuts fram ett år

Det blir framöver ett privat bolag som tar hand om de landskapsanställdas pensioner. Lagutskottet har enigt gått in för reformen.

Lagutskottets ordförande **Roger Eriksson** (lib) presenterade betänkandet i lagtinget i går. Han konstaterade att man hade hört många sakkunniga och kommit till att förslaget kan stödjas.

De som nu är anställda av landskapet har sina pensioner kvar hos landskapet tills de slutar. Men de som anställs efter den 1 januari 2008 förs över till det privata bolaget. Det blir alltså parallella system till dess alla "gamla" har gått i pension.

Ursprungligen var det meningen att gå över till det nya systemet redan nu vid nyår, men lagen hinner inte träda i kraft till dess.

Lagutskottet har hört finansutskottet i frågan och där föror-

Två system. Under en övergångstid blir det två parallella pensionssystem för landskapsanställda. Foto: ERKKI SANTAMALA

dar man också. Det som påpekas både i framställningen och i utskottens betänkande är att pensionsfrågor är mycket komplicerade och att det inte är ändamålsenligt att bygga upp en egen avdelning vid landskapsregeringen för detta.

Nu köper man tjänsterna från statskontoret, men på rikssidan är motsvarande reform på gång.

Det som skall göras är att ta in anbud från lämpliga försäkringsbolag. Utskottet betonar att närhet, smidig service och språk bör vara de viktigaste upphandlingskriterierna. De pengar som förs över skall så långt det är möjligt komma det åländska samhället till nytta, sägs det också.

HARRIET TUOMINEN

100 ord
från din förening
redaktion@nyan.aland.fi

MARIEHAMNS PENSIONÄRSFÖRENING

En Fridfull helg och ett Gott Nytt År tillönskas alla gamla och nya MPF: are. Snart har vi verksamhetsåret 2006 bakom oss - ett verksamhetsår med många aktiviteter och över 100 nya medlemmar!

Fritz Bergdahl heter vår hundrade medlem. Han deltog tillsammans med många andra nya i vår stämmingsfulla,

traditionella julfest!

Nu riktas blickarna mot det nya året. Och redan i januari närmare bestämt fredagen den 19 januari kl. 14.00 startar i Röda Korsgården en ny underavdelning inom MPF nämligen Bokträffen. Den leds av **Doris Ingman**, som ganska snart kommer att i Nyset och våra regiontidningar presentera den kommande verksamheten. Bokträffen kommer att samlas var tredje fredag. Vid den första träffen kommer Doris att ta upp **Kjell Westös** bestseller "Där vi en gång gått". En finlandssvensk bok som tycks slå alla förlämningsrekord. Vid sin sida kommer Doris Ingman att få en mindre ledningsgrupp. Välkomna alla ni många litteraturintresserade till Bokträffen 19.01 kl. 14.MPF-styrelsen önskar lycka till!

"Åländsk" seger i pensionärsfrågesport

■ Då laget från Kimito pensionärsförening vann finalen, av den frågesport som hålls i samband med Finlands svenska pensionärsförbunds höstmöte, avgick även Åland indirekt med segern. Laget representerade nämligen Åboland och Åland i tävlingen.

Frågesportfinalen bestod av 15 frågor, varav en gällde hur

många kommuner det finns på Åland. Ingen av de tävlande laget kunde det korrekta svaret, 16 stycken.

Det vinnande laget från Kimito bestod av **Kaj Lönnroth**, **Carola Antskog** och **Carl-Erik Wasén**. Pensionärsförbundets höstmöte, där frågetävlingen alltså avgjordes, hölls i Tammerfors den 8 november.

Jenni 3 år och Moa 4,5 år blev stolta storasyster den 12 december klockan 8.35. Lillasyster ska heta Julia, hon vägde 3.545 gram och var 50 centimeter lång vid födseln. Föräldrar är Ylva och Jouni Pesonen, som bor i Eckerö. Foto: STEFAN ÖHBERG

William ska denna kille heta som föddes den 14 december klockan 01.58. Han vägde då 4.245 gram och var 54 centimeter lång. Föräldrarna heter Dick Dahlqvist och Johanna Nylund och bor i Finström Tjudö. Foto: STEFAN ÖHBERG

Emil ska denna kille heta som föddes den 17 december klockan 11.57. Han vägde då 2.930 gram och var 49 centimeter lång. Föräldrar är Elin Henning och Benny Mattsson, som bor på Båthamnsvägen på Föglö. Foto: STEFAN ÖHBERG

Elin ska flickan heta som föddes den 23 november klockan 11.47. Hon vägde 3.840 gram och var 51 centimeter lång. Stolt storasyster är Emelina 20 månader. Föräldrar är Susann och Ulf Simolin och familjen bor i Mariehamn. Foto: PRIVAT

Ny på Åland
☆☆☆

OBS! Det händer

TISDAG 19.12

BIO

■ ■ Bio Savoy kl 19.30.
"Eragon". F-11. Filmen fick fyra stjärnor av Nyans recensent.

MUSIK

■ ■ Jomala Rönngården kl 18.30. Accordion Club spelar julmusik.

■ ■ Eckerö kyrka kl 19.00. "En stilla stund". Julkonsert med Nian Andersson, sopran, Anita Henriks-son, sopran, Karsten Steiner, tenor och John-Adam Sjölund, piano.

■ ■ Finströms kyrka kl 19.30. Julkonsert med Folkiskören och Unisono.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Bar dj.
■ ■ Parks bar kl 22.30. Blandad musik från baren.

ONSDAG 20.12

BIO

■ ■ Bio Savoy kl 19.30. "Eragon". F-11. Filmen fick fyra stjärnor av Nyans recensent.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Dj Tony.
■ ■ Parks bar kl 22.30. Blandad musik från baren.

MUSIK

■ ■ Kökar kyrka kl 19.30. "De vackraste julsångerna".

Kom ihåg

■ ■ ÅBSK: Nybörjarklick-kurs startar lördag 20.1.2007. Anmälningar till Jessica onsdag 3.1 kl 18-19.00 på gsm 040 700 64 61.

Rönnäs fisk ansluter sig

■ ■ FÖGLÖ. Kommunfullmäktige beslöt att bevilja Flisö och Rönnäs fisks anhållan om att få ansluta processvattnet från fiskslakteriet till kommunens reningsverk i Degerby. Avståndet från fiskodlingen är cirka 2,5 kilometer och Marcus Eriksson, som driver Rönnäs fisk, beräknar att rördragningen kan komma att kosta 100.000 och 200.000 euro. (ke)

Adventsbasar på Kumlinge

■ Kumlinge missionsklubb ordnade basar i Kumlinge församlingshem på första advent. Genom ljusförsäljning av Kumlinge sjöscouter, lotteri och övrig försäljning fick man in totalt 845 euro. De insamlade medlen ska delvis användas till missionsarbete, delvis till församlingens egna projekt, meddelar man från Norra Ålands skärgårdsförsamling. (ab)

■ Borgå stifts årsbok för år 2006 har utkommit. Dess titel är "Dyrbar" och den inleds med en dikt av Margareta Melin och innehåller många intressanta artiklar. Bland de medverkande skribenterna kan nämnas nyligen pensionerade biskopen Erik Vikström. Hälften av boken upptas som vanligt av Stiftskronikan.

Telefonkatalog
på nätet
www.nyan.ax

En välvillig
julhälsning:
Julkortet med det
Röda Korset

En Fridfull Helg & Gott Nytt verksamhetsår

tillönskas alla gamla och nya MPF:are

Tillsammans skall vi få det bra!

MPF:s styrelse

Nya Apoteket

skickar inga julkort i år

Istället önskar vi alla en

Fridfull Jul och ett Gott Nytt 2007
genom en inbetalning till Stiftelsen för cancerforskning.

apotekare Stefan Anderssons dödsbo

Vi önskar alla en
God & Ren Jul
samt ett
Gott Nytt År

genom en inbetalning till
Barncancerfonden

ALLTVÄTTEN
KEMTVÄTT • VITTVÄTT • MATTVÄTT
ÅLANDSVÄGEN 35

TEL: 14730

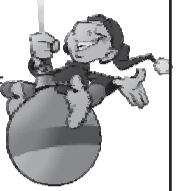
Vi önskar alla

God Jul
& Gott
Nytt År

Johansson / STÅD

Ålands
kommunal-
anställda r.f.
JHL
avd. 214

God Jul &
Gott Nytt År

till alla våra medlemmar!

RÄTTELSE!

DUV

DUV:s julkalenderlotteri 2006

1:a 2:a 3:e

19.12 25, 1474, 368

Vinsterna kan avhämtas från
den 15.12.06 - 31.1.07 från
DUV:s kansli, Skarparnsv. 30,
kl 9-15 tel 527 371, 527 372.

Nya räddningslagen avreglerar sotningen

Husägarnas sak boka sotare

Sotningen blir den enskilda fastighetsägarens ansvar, brandvarnare blir obligatoriska och brandsynen skipas i egnahemshus.

Det, och mycket mera, är nytt i den räddningslag som träder i kraft vid årsskiftet.

Pressinformationen kring den nya lagen tog gott och väl en timme i går. Lagen är omfattande, och med tanke på att den stötts och blötts i snart 25 år så förstår man att ansvariga ministern **Britt Lundberg** (c) nu drar en lättadens suck: Med ett enda litet undantag är lagen nu klar så att den kan träda i kraft.

Så här säger hon om syftet med den nya räddningslagen:

– Den nuvarande lagen är otidsenlig på många punkter. I den nya handlar det mycket om förebyggande av olyckor och det egna ansvaret.

Lösning inom 3 år

Mest diskussion har frågan om det administrativa samarbetet mellan kommunerna vållat. Enligt den nya lagen har kommunerna tre år på sig att hitta en modell för hur detta ska lösas. Hittills har det funnits en oro över att räddningsverket ska ta över de frivilliga brandkårernas uppgifter, men det är inte meningen, understryker Britt Lundberg.

– Det handlar om ett myndighetssamarbete. Det operativa blir kvar hos de frivilliga brandkårerna som kommunerna fortsättningsvis ska skriva avtal med.

Om inte kommunerna har kommit till skott när tre år har gått tar landskapsregeringen över samordningen. Det blir säkert tufft, medger hon.

– Å andra sidan har det jobats så länge med lagen att man nog vet i kommunerna att det här kommer. Målet är att ta till vara den kunskap som finns och se till att kommunerna får en likvärdig räddningsverksamhet.

Annat som är nytt är till exempel den ordinarie räddningspersonalens utbildning som från och med årsskiftet jämföras med annan utbildning som den studerande finansierar själv.

– Efter att utbildningssystemet ändrats i Sverige finns det

nu större möjligheter för ålänningar att utbilda sig där, säger Britt Lundberg.

Avreglerad sotning

Den nya lagen klargör också andra ansvarsfrågor. Mycket av det som hittills fallit på kommunerna blir hädanefter den enskilda fastighetsägarens ansvar.

Ett exempel är sotningen som nu avregleras. Sotningen sker inte längre automatiskt, utan fastighetsägaren måste hålla reda på sotningsintervall och beställa sotning.

I förordningstexten till lagen specificeras kraven:

■ Eldstäder i hus med näringsverksamhet (till exempel bagerier) sotas minst en gång per år.
■ Eldstäder som eldas med lätt brännolja sotas minst en gång vartannat år, med tung brännolja eller fast bränsle minst en gång om året.

■ Hushållseldstäder (kökspisar, kakelugnar, kaminer med mera) som används som primär värmekälla sotas minst en gång per år.

■ Hushållseldstäder som inte används som primärkälla sotas minst vart fjärde år. Detta gäller också eldstäder och bastuugnar i fritidshus.

Fastighetsägaren och sotaren kan i samråd göra avvikelser från bestämmelserna.

I dag tycks problemet vara att sotarna är så få att den gamla lagens krav inte har efterlevts till alla delar.

– I och med nya lagen kommer sotningsbehovet att minska, konstaterar landskapets räddningsinspektör **Sven-Olof Boman**.

Också kravet på brandvarnare specificeras i förordningen. Minst en varnare per våningsplan ska det finnas i egnahemshus. Men ingen inspektör kommer att åka runt och kontrollera, utan det faller på den enskilda fastighetsägaren att fixa det.

– Kravet gäller också fritidsbostäder, upplyser Britt Lundberg.

I kommittén som på slutrakan har jobbat med lagen har hon, **Sven-Olof Boman**, **Johan Ehn**, **Gustaf Sirén** och **Anne-Helena Sjöblom** ingått.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Eget ansvar. Den som äger en eldstad ska ha ansvaret för att den också blir sotad på det sätt som stadgas i den nya räddningslagen. Lagen träder i kraft vid årsskiftet. På bilden från 2002 har sotaren Lennart Tötterman gett sig i kast med en skorsten. Foto: STEFAN ÖHBERG

ÅUF ordnar ungdomsmässa

■ Ålands ungdomsförbund arrangerar en ungdomsmässa 16-17 februari i Godbyhallen. Gymnasialstadieskolor, samarbetsorganisationer och företag med ungdomsinriktade produkter inbjuds att delta.

– En viktig del i mässan är den information vi hoppas kunna ge åländsk ungdom vad gäller antagningar till skolor och Ålands arbetsmarknads- och studieserviceenhet har även inbjudits, säger **Ulf Schröder**, projektansvarig för "Ungdomsmässan 07", i ett pressmeddelande.

Också ungdomsförbundet med sina medlemsföreningar informerar och presenterar sina verksamheter, och under mässans öppettid kl.12-18 båda dagar, får mässbesökarna ta del av underhållning i olika former och det skall också finnas olika "pröva-på-aktiviteter".

– Samtliga högstadieskolor på Åland har inbjudits att besöka mässan fredagen den 16.2, lagom före sportlovet börjar följande vecka. (uw)

Tysk tv-kanal kvar i MCA-nätet

■ Tyska ARD blir kvar i MCA-nätet, men som betal-kanal, meddelar Mariehamns centralantennbolag.

Från årsskiftet försvinner ARD från MCA:s analoga basutbud, som kan ses utan digitalbox.

– Orsaken är att kanalen är väldigt dyr att köpa in i förhållande till antalet tittare. Kostnaden för att ha ARD i basutbudet uppgår till flera tiotusentals euro per år, skriver MCA.

Men eftersom flera MCA-kunder hört av sig och vill fortsätta se kanalen har MCA beslutat att erbjuda ARD som digital betalkanal. (uw)

Skolpsykolog skall anställas

■ Mariehamn får en andra skolpsykolog om skolnämnden får som den vill. På torsdagens möte beslöt enhälligt att begära av stadsstyrelsen att en andra skolpsykolog anställs så fort som möjligt efter årsskiftet. Pengar för tjänsten finns i budgeten.

– Det har varit en diskussion under hösten vilken yrkesgrupp som behöver förstärkning. Med en psykolog till motsvarar det normerna, säger skoldirektör **Mari-Ann Kullman**.

Den andra skolpsykologtjänsten är på deltid 60 procent. Tillsammans med nuvarande heltidstjänsten delas psykologtjänsterna mellan skolorna och barnomsorgen så att skolorna får 120 procent och barnomsorgen 40 procent. (uw)

Hotade med kniv

■ En person har anmält att han i söndags hotades av en knivbeväpnad person i en lägenhet Mariehamn. Anmälan lyckades fly utan att ha fått några skador.

Brottet rubriceras som försök till grov misshandel.

**Via telefonråden varma önskningar går:
God Jul & Gott Nytt År!**

**Vi vill tacka våra kunder för det gångna året
och önskar en riktigt**

God Jul & Gott Nytt År

Sverige

T.ex. Pelle i St:holm med nr.
65 43 21. Sverige 81,
St:holm 8

81-8-65 43 21

Hela världen

T.ex. Bryan i New York med nr.
65 43 21 "Världen" 82, USA
1 New York 212

82-1-212-65 43 21

MARIEHAMNS TAXI
NYTT NUMMER
26 000

Vi önskar alla

*God Jul &
Gott Nytt År!*

Bröderna Bergmans
FISKBUTIK
vid Sparhallen

HAR JULÖPPET:

onsdag 20/12 ... 10-16

torsdag 21/12 ... 10-17

fredag 22/12 10-17

lördag 23/12 10-16

Jullax i alla former samt
strömmingsinläggningar,
sill och julgäddor

Vi önskar alla en

*God Jul och
ett Gott Nytt År*

**Leif och Hans
med familjer**

Mariehamns Telefon Ab
Ålandsvägen 52, tel. 27 044

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Man uppskattar hellre de egenskaper hos andra man själv saknar än dem man äger endast i mindre grad. ATOS WIRTANEN

Belönad av kulturfond

Rune Karlssons arbete för Kobba klintar uppmärksammas

– Självklart är jag överväldigad. Det här är ju inget man räknar med, men visst är det kul att få uppskattning.

Det säger Rune Karlsson, primus motor för upprustningen av Kobba klintar. I går blev det klart att han får ett av de tre regionala pris som Åbolands svenska kulturfond delar ut i år.

Priset är på 2000 euro.

Kulturfonden för Åboland, som också har Åland som sitt ansvarsområde, är en regional fond inom Svenska kulturfonden i riket.

Fondens regionala pris delas ut till personer som gjort en ”framgångsrik och betydelsefull kulturgärning”. Man vill uppmärksamma ”någon eller något” som har stor betydelse för det svenska språket i regionen, eller som på motsvarande sätt bidrar med en meningsfull insats på kulturens och utbildningens område.

Ställer upp

Åsa Rosenberg som är regionombud för fonden säger att man i år velat lyfta fram personer som gjort en värdefull insats för någon förening eller sak. Det handlar om personer som ofta utför en mängd osynligt arbete bakom kulisserna, talar för sin sak på bred front, söker bidrag, sätter upp reklam, radar

stolar, ställer upp på talkokvärlar med mera.

– De som alltid ställer upp.

Rune Karlsson får sitt pris för det arbete han utfört inom föreningen Kobba klintars vänner som tagit på sig ett stort ansvar för upprustningen av den gamla lotsstationen. I motiveringen skriver man att föreningen renoverar de kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna samt gör dem tillgängliga för allmänheten och att man även kombinerar insatserna för byggnadsminnesvården med konstutställningar och caféverksamhet.

Drivkraft

Just detta att göra Kobborna tillgängliga för allmänheten har varit en drivkraft för Rune och de andra som engagerat sig i arbetet.

– Nästa år blir föreningen fem år. Att vi fått hela 1400 medlemmar och numera är Ålands största förening visar väl också att det finns ett stort intresse för saken, säger han.

I den uppgörelse som träffades med staden påtog sig föreningen ansvaret för byggnaderna medan staden skulle rusta upp hamnen. Hamnarbetet gjorde att kobborna var stängda förra sommaren, men den kommande säsongen skall man kunna ta i land igen och då väntar man en stor tillströmning av besökare.

– Det finns ett stort intresse att komma ut nu eftersom det var stängt i somras. Vi skall ock-

så försöka få i gång en reguljär båttransport från Mariehamn, säger Rune.

Att ta hand om de gamla byggnaderna är ett stort beting för föreningen.

– Vi har på olika sätt skrapat i hop omkring 80.000 euro som vi investerat i renoveringsarbetet. Huset har fått nytt tak och den södra stockfasaden är åtgärdad. Man kan säga att huset nu är räddat från fortsatt förfall även om det inte på långt när är färdigt.

Rune Karlsson är verksamhetsledare för föreningen på en liten deltidsanställning som omfattar tio timmar per månad, men i synnerhet sommartid arbetar han långt mer än så. Han engagerar sig helt enkelt för den goda saken skull och för att han tycker att Kobba klintar är en så fantastisk plats som han gärna vill att så många som möjligt skall få en chans att uppleva.

Bästa belöningen

– Det är roligt att få uppskattning, säger han om priset från kulturfonden, men tillägger att den allra bästa belöningen ändå är att se alla glada människor som visar att de trivs när de kommer ut till klintarna.

Han vill också ha sagt att han inte åstadkommit det han nu belönats för på egen hand utan att det bara varit möjligt tack vara alla de goda medarbetare han har.

De två övriga pris som fon-

Belönas. Rune Karlsson får pris av Åbolands regionala kulturfond för sitt arbete för Kobba klintar. Foto: STEFAN ÖHBERG

den delar ut går till Tony Nurmi i Pargas, som sysslar med teater och musik, och till Jan Sundman i Dragsfjärd (Grankulla) som engagerat sig i frågor som rör den yttre öståboländska skärgården.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Duktiga herrar i julkonsert

Konsert

Hela mittgången är fullsatt, och folk söker sig till sidogången för att få plats. Vi klämmer in oss i bänkarna. Som så ofta surrar det av småprat då bekanta möts. Jag lär mig till exempel hur man hittar de billigaste biljetterna till Rom, medan vi väntar på att konserten skall börja.

Själv undrar jag hur det skall räckas till med publik för en andra konsert senare i kväll, så fullt som det är nu.

Ett stilla nynnande återför mig till rummet. Stilla natt. Först passerar tenorerna med sin ljusare klang och sist de mörkaste basarna.

Julkädseln består av ett rött band tvärs över bröstet innanför den obligatoriska fracken.

Finstämning inledning

Maasalos vackra ”Stilla, stilla, juleklockan tonar hän” börjar just – stilla. Det vackraste finstämda pianissimo inleder konserten. Det är manskörsång som skönast. Mariehamns Kvartetten låter i samma sång också tonen svälla ut till ett mäktigt forte.

Kören bjuder på ytterligare ett tiotal sånger, med allsång, ensemblesång, solosång och trumpet solo däremellan. Vi får höra många kända och älskade julsånger, en del i lite annorlunda arrangemang, av icke-nämnda arrangörer (kanske inte intresserar alla att veta vilka de är heller, men nog körsångare). Hit hörde en humoristisk sätt-

Julkonsert i Jomala kyrka lördagen den 16 december med Mariehamns Kvartetten. Dirigent Christian Juslin, Dan Karlström, tenor, Pipsa Juslin piano, orgel Åke Hillar, trumpet, samt en bleckblåsensemble.

ning av ”Ding dong merrily on high”; ett spännande och mångsidigt arrangemang av franska ”Fridfullt i drömmar”, som var så innehållsrikt att jag undrar om barnet alls hann sova; och likaså franska ”Konungarnas marsch” med pom pom ”steg” och ”trumpetfanfarer” till. Några engelska carols som ”Ej upplysta gårdar” och ”Joy to the world” var mer traditionellt satta. I den senare fanns det små svårigheter med kontakten mellan kör och orgel. En av de ytterst få skönhetsfläckarna under den här konserten.

Knut Nysteds ”Peace I leave with you”, August Södermans ”Domine” och estniska Alo Ritsings ”Nüüd lapseks” var säkert nya bekantskaper för de flesta. Nysteds musik klingar bra, men är ofta intrikat att framföra.

Höjdpunkt

Kören klarade väl av den uppgiften. ”Nüüd lapseks” mot slutet av konserten bjöd på en klang som sammet. En enkel sång som levde och berörde. Den blev för mig konsertens höjdpunkt.

Och det som inte var kör? Ensemblen Humbles med sångare ur körens egna led

framförde två sånger. Carl Nielsens ”Förunderligt och märkligt” fick ett känsligt uppförande med en fin understrykning av betydelsefulla ord.

Märgfullt, ungt

Dan Karlström sjöng ”Giv mig ej glans” (kasta pärmen, den kan du utantill!), ”Små flingor” (fin musik av Carlsson) och tenorbravuren ”O, helga natt”. Karlströms tenor klingar märgfullt och ungt, och väldigt operamässigt. Ändå finns där en personlig klang. Och visst: han klarar av den där berömda höjdtönen i slutet av O helga natt med bravur. Det är mäktigt, men mera röstuppvisning än tolkning. Bifallet är rungande.

Åke Hillar dansar fram en trumpetsonat av barocktonsättaren Torelli till ackompanjering av Pipsa Juslin på orgel. I mina öron lät det cembalo om kompet, och hade säkert med fördel gått att spela på det instrumentet.

Pipsa Juslin gjorde i övrigt en stor och gedigen insats där hon sprang mellan piano och orgel. – Två unga damer, Frida och Sara är konsertens överraskningsgäster. Allsången klingar mäktigt och en bleckblåsensemble förhöjer det pampiga intrycket.

I toppskick

Kören, dirigenten och solister belönas med rungande applåder och visslingar. Den nya

Toppskick. Mariehamns Kvartetten, som på lördagen gav två julkonsert i Jomala kyrka, är enligt recensenten en kör i toppskick. Foto: ERKKI SANTAMALA

dirigenten Christian Juslin fram med bravur byggd på den grund Tom Björkman lagt. Efter ”Härlig är jorden” encore är en lång konsert över. Summa summarum: Mariehamns Kvartetten är en kör i toppskick. Klangen är mustig och övertonsrik. Kören sjunger rent. De svaga nyanserna är hisnande sköna. Frasingarna eleganta. Man sjunger utantill

vilket ger en chans till publikkontakt och närvaro, men ansiktena är nollställda. Av någon anledning klingade bibelorden: ”Om jag talar både människors och änglars språk, men saknar kärlek, är jag bara ekande brons och skrällande cymbal.” i mitt sinne. Kören presterade ytterst väl. Vad vill ni mer än låta bra?

LENA SVARTSTRÖM

Torbjörn Engman och Susanne

Alfvengren skall ut på en ny turné i vår. Turnén startar den 7 mars i Helsingfors och omfattar totalt nio framträdanden. Den avslutas i Karis den 15 mars.

– Det är fjärde gången vi turnerar tillsammans, berättar Engman.

Redan den i februari skall Engman och Alfvengren sjunga i Åboland, den 6 februari på Åbo Svenska teater och den 7 februari på Villa Lande i Kimito.

I fjol turnerade man i Österbotten och gav då totalt 19 konserter.

En ny Österbottenturné blir det dock för Engman i slutet av mars. Den 27 mars inleder han en turné med vis- och countrysångerskan Tine Sylvest med Jakobstad som första anhalt. Tine Sylvest kommer från Danmark, men är sedan länge verksam i Österbotten. Engman kom i kontakt med henne när hon deltog i visfestivalen på Kumlinge. □

Utrikesminister Erkki Tuomioja

har fått årets Fack-Finlandia-pris för sin bok ”Häivähdys punaista”. Boktiteln kunde på svenska översättas med ”En skiftning i rött”. Prissumman är 26.000 euro. Boken är en biografi om Tuomiojas mormor, författaren Hella Wuolijoki och dennas syster Salme Pekkala. Den finns redan både på finska och engelska och översättningar till svenska och tyska är på gång. Boken är politiker och historieforskaren Tuomiojas adertonde. □

Kjell Westös Finlandiabelönta

roman ”Där vi en gång gått” leder klart den finlandssvenska bokförsäljningens tio i topp-lista, noterar Hbl. I annat sammanhang har noterats att boken torde slå alla tiders rekord för en finlandssvenska roman. Den tredje upplagan bör finnas tillgänglig denna vecka. Boken recenserades i Nyan den 5 oktober.

Hbl noterar också att den finskspråkiga versionen av boken om det finlandssvenska tv-programmet Strömsö, ”Strömsö de bästa bitarna”, med bland annat åländska kocken Michael Björklund, ligger i topp på den finska fackbokslistan. När den svenska versionen av boken recenserades i Nyan den 27 september, beskrevs boken som ”lustfylld”. Strömsö hör till de finlandssvenska tv-program som fått stor genomslagskraft också bland finskspråkiga tv-tittare. □

Den italienska tenoren

Roberto Alagna tvingades lämna scenen efter att ha blivit utbuad i början av en operaföreställning i Milano, skriver FNB-AP. Alagna spelade rollen som Radames, men hann knappt ta ton innan publiken högljutt började bua och vissla. Alagna lämnade scenen och en reserv kom in i stället. □

Nu startar jag upp igen!

Behöver du hjälp med:

- TV-antennar
- Antenninkopplingar
- Parabol
- Digitalboxar

KUNGSHAGA

Innehavare: Karl-Gunnar Roos
Tel. 33 567

JORDKÄLLARE • EKOLOGISKT GÖDSEL

LUNCHBUFFÉ

måndag-fredag 11.00-14.00

Tisdag 19.12

Oxjärpar m. fetast, timjansky LG
Lutfisk m. vitsås, ärter, HG
Portabello på schnitzelvis
Salladsbord, 3 varmrätter,
kaffe 8,50€

Arkipelag

Strandgatan 31, tel. 24 020
www.hotellarkipelag.com

Akvareller och keramik

Utställning

Intryck, är namnet på en utställning i kommunbiblioteket i Godby som pågår under december. Det är nio elever till Isa Hällström som visar resultatet av en veckoslutskurs.

Dessutom ställer Kristina Värnman ut keramik.

Utställningen med akvareller visar akvarellens möjligheter till experiment i både form och färg.

Under veckoslutskursen som genomfördes i september gjorde man bland annat bilder genom att göra tryck med akvarellfärg på en glasskiva som pressades mot pappret. Resultatet är anslående, med olika blandningar av färgpigment har kursdeltagarna åstadkommit arbeten som gör ett tilltalande intryck.

Metoden gör att olika stämningar fås fram. Likt de skiftande mönstren i ett kalejdoskåp kan man finna nya nyanser när man betraktar bilderna flera gånger och ur olika vinklar.

I utställningen kan man se arbeten av **Eva-Marie Eklund, Solveig Engman, Margareta Eriksson, Ulla Häggblom, Britta Landström, Alfa Lindblom, Björn Lindholm, Sylvia Mansén och Birgitta Rosenberg.**

Keramik

Kristina Värnman höll för ett år sedan en keramikutställning i biblioteket, då hon tillsammans med **Soffi Sääski** som visade akvareller. När Värnman nu återkommer är det med nya alster, om än i samma stil som de hon visade förra hösten. Med finns både drejade och kavlade arbeten i smakfull färgsättning. Skålar i olika storlekar och fat, lämpade bland annat för frukt finns med i utställningen.

Kristina Värnman, som numera är pensionär, är bosatt i Grelsby. Hon har länge sysslat med keramik, bland annat på Mediskurser med Sonja Backman som lärare.

I anslutning till utställningen för ett år sedan sade hon att hela den keramiska processen med drejning, torkning, skrojbränning, glasering och glasyrbränning, tilltalar henne.

Utställningen med akvareller och Kristina Värnmans keramik kan ses under bibliotekets öppettider månaden ut.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax
tfn 528 469

Utställning. Keramik och akvareller samsas just nu om utställningsutrymmet i biblioteket i Godby.

"Intryck - experiment i akvarell", samt keramik.
Plats: Finströms bibliotek i Godby.
Pågår: till slutet av december.

Former. Mjuka organiska former i ett tryck av Margareta Eriksson.

Färger. Ett akvarelltryck i röda nyanser av Birgitta Rosenberg.

Julklappstips!

- Babyfilt med nalle
- Snugga robusta keramikljusstakar som du själv kan dekorera runt (bilden)
- Julblommor & grupper till förmånliga priser

Välkomna

ER BUTIK

Extra öppet v. 51 mån-fre 14-20 lör 11-15

Serviceg. 20, Tel. 14991, 0457 522 1649, annikas.hembageri@aland.net

God Jul och Gott Nytt År

önskar vi alla våra kunder och samarbetspartners!

Margaretha & Viking Nordberg

GÅNG-
MATTOR

10€/m
inkl langetering

matt.huset

Ålandsvägen 32 tfn 15 770
Julöppet: vard 10-19, lörd 23.12 11-16, julafton stängt

GUSTAFSBERG

OSTINDIA

Prisex:
Kaffegods 29,20

Fyndet

vardagar kl 9.30-20
lördag 23.12 kl 10-18
julafton stängt

Flyttar in i januari. Randolph Bergendahl och Ainars Podnieks är inne på slutrakan med övervåningen, där kontoret ska inrymmas. Här uppe ska man lägga golv med en lite ovanligare konstruktion. Foto: ERKKI SANTAMALA

Eko-inflyttning efter nyår

Mariehamns första Ekorex-hus börjar stå klart. Byggherren Randolph Bergendahl siktar på att flytta in sitt kontor i huset efter nyårshelgen.

Nyan följer pionjärbygget i en serie reportage.

RB Marinkonsult har tidigare byggt Ekorex-hus i Geta och Åboland, och hoppas få bygga bostäder i Ekorex-teknologi. Därför ska huset på Uppgårdsvägen, Mariehamns första i Ekorex-teknologi, delvis fungera som visningshus.

Övervåningen ska även inhysa bolagets kontor, som nu finns på Ålandsvägen, och RB Marinkonsults ägare Randolph Bergendahl siktar på att få kontorsdelen inflyttningsklar i början av januari. Man håller som bäst på att spackla och sätta upp gipsskivor på väggarna.

Nästa vecka (läs: den här veckan) målar vi, sedan lägger vi in golven. Och det går ju fort, det är bara plockepinn det, säger Randolph Bergendahl.

Tysta golv

Det Randolph Bergendahl betraktar som "plockepinn" är ändå en ganska ny golvkonstruktion. Ovanpå trä läggs en hård styrox-skiva, och golv gips ovanpå det. Sedan ytterligare ett lager styrox med kanaler för

golvvärmen, och slutligen parkett på det.

– Det blir tyst och fint, man slipper knarriga golvbjälkar. Tyskarna har använt den konstruktionen ganska mycket, men för mig är det första gången.

Elektriciteten är dragen, centralvärmerna har installerats, och kontorsdelen ska även utrustas med en öppen spis som är vridbar 360 grader.

Öppet och ljusst

I utställningshallen, där båtar och andra fritidsartiklar ska finnas till påseende, återstår ännu en del arbete. Randolph Bergendahl hoppas kunna isolera och sätta innertak denna vecka.

– Vi har haft lite förseningar i leveranstiderna, särskilt vad gäller glaspartierna. Det är stor efterfrågan på glas nu, marknaden är överhettad. Vi väntar fortfarande på att fasadpartierna ska levereras, förmodligen i januari.

Och mycket glas har behövts, hela huset har drygt 300 kvadratmeter fönster.

– Så i utställningshallen blir det bara spotlights som vi kan rikta var vi vill. Taknocken är förberedd för lysrör men jag tror inte de behövs.

Ingen brådska

Bygget påbörjades i vårvint-

Snart klart. Fjärrvärmerna är anslutna och snart flyttar man in.

Foto: ERKKI SANTAMALA

ras, och nu står det nästan färdigt. Förutom leveranstiderna tycker Randolph Bergendahl inte att några oförutsedda komplikationer uppstått.

– Sedan är det ju så med ekologiska hus, att det måste få ta tid. Alla material måste torka innan man bygger fast, så egentligen har det inte gjort så mycket att vi fått vänta på leveranser, sammanfattar han.

TOMMY HARNESK
tommy.harnesk@nyan.ax
tfn 528 452

Alltid nära dig 19-26.12

Nöt inre stek i bit

..... kg **10,80**

Lutfisk

 ca 1 kg **6,98**

Revbensspjäll

..... kg **4,80**

Prinskorv

kg **8,50**

Jullimpa

500 g
st **2,50**

Special franska

360 g
st **1,09**

Edamer ost

kg **6,50**

Kycklingbröstbitar

ugnsfärdigt kryddade 4 st
 kg **5,95**

Äppel

Golden Delic
Italien kg **1,59**

Klementiner

Spanien kg **1,09**

PLUSSA

DECEMBER
MÅNADS PLUSSA
ERBJUDANDEN

Rödbetssallad

500 g
MED PLUSSAKORT st **0,99**
(EP 1,98/kg).....st

UTAN PLUSSAKORT
(EP 2,38/kg).....pkt **1,19**

Ainoglass

0,9 l
MED PLUSSAKORT

(EP 3,77/l) st **3,39**

UTAN PLUSSAKORT
(EP 4,27/l)st **3,85**

Juice olika smaker

Tropicana Pure Premium, 1 liter
MED PLUSSAKORT

..... st **2,49**

UTAN PLUSSAKORT
.....st **2,99**

PLUSSA

Samla dina
Plusa-poäng
hos oss!

K

EXTRA

God betjäning. För dig.

• **Mariehamn:** Citylivs,
Klintens Livs,
Malins Livs,

• **Brändö:** Einar Holmberg

• **Geta:** Getaboden

• **Föglö:** Föglöbutiken

• **Jomala:** Sven Mattsson

• **Vårdö:** Vårdö Närbutik

• **Saltvik:** Kvarnbo Butiken

Tomtemys. Karin Welin med tomtelar och tomtemor.

Bland tomtar, troll och politiker

Karin Welins tomtar har fått allt mer personliga ansikten med åren. Någon har stor näsa och någon plirar ovanligt vänligt med ögonen.

Den första tomten gjorde Karin Welin för nästan tjuo år sedan och under åren har det blivit både studenter och politiker som vuxit fram enligt samma modell som tomtarna.

Ansiktena är formade av cerienitlera, kroppen är en strumpbyxa och ståltråd och skägget är fårull. Några får glasögon och andra får en bit av en gammal päls på dräkten.

– Jag har alltid pysslat,

men då jag hittade idén till tomten märkte jag genast att den passade mig och mitt sätt att arbeta, säger Karin Welin, som bor i Hammarland.

Med åren har hon utvecklat tomten så att den blivit

hennes egen modell och alla blir olika.

En och annan läkare

Karin Welins tomtemakeri är hennes hobby. Hon säljer inte dockorna på julmarknader och tillverkar bara tomtar och troll så länge det känns roligt.

– Jag brukar ge bort dem som presenter och det blir ju inte bara tomtar. Jag har gjort studenter, politiker, troll och brudpar också, berättar hon.

Människorna gör hon efter andra modeller än tomtarna,

bland annat skiljer sättet hon formar huvudet på åt. Då hon gör ansiktena till dockorna som skall ges till någon speciell, försöker hon forma ansiktsdragen av cerienitlera så likt som möjligt, ofta med hjälp av foton. Eftersom Karin Welin jobbar på sjukhuset har det blivit några läkare med åren också.

– Det är roligt att försöka forma ansiktena så att de blir likt. Studenter är ofta svårt eftersom unga människor sällan har hunnit få särskilda drag. Roligast är

det att göra människor som har karaktäristiska drag.

Endast tomten är vaken

Karin Welin vet inte hur många dockor det blivit med åren, men nu för tiden tar det bara tre, fyra timmar att göra en docka. Allt hon tjänar på dockorna går till nytt material och ofta är materialet återvunnet, som till exempel den avlagda tröjan som fått bli små tröjor åt många tomtar.

– Jag gör olika antal dockor varje år och håller inte räkning på hur många det blir. På som-

maren tar jag alltid paus och sköter min trädgård istället.

An så länge har Karin Welin inte gjort något självportätt i dockformat.

– Det tror jag inte att jag kan, men vissa dockor fäster jag mig mera i än andra. Till exempel gjorde jag en tomte i grått som påminner lite om Rydbergs tomte, säger hon.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax
tfn 528 469

Självständighetsfest. Lagom till 6.12 gjorde Karin Welin president Tarja Halonen med make Pentti Arajärvi. Dockorna stod i Ehns fönster under självständighetsveckan, men Karin Welin skulle gärna ge dockorna åt Tarja och Pentti.

Trolldans. Trollen började Karin Welin göra för några år sedan för att få lite variation i tomtepysslet.

★★★ KALMERS ★★★

JULKLAPPAR TILL HELA FAMILJEN!

Välkommen in till oss på Vikingagränd och fynda bland alla fina erbjudanden.

Delta i vår

JULTÄVLING

och vinn en Nokia 7360

värd € 235

Kom in så berättar vi mer!

Pris från
€ 3,29

Energisparlampor

€ 49,90

Laddningsbar arbetslampa med LED-dioder

€ 7,90

Cardic Vindruteskydd

€ 30,00

Sport luftfilter
- ger bl.a sportljud, "racing look" och mer effekt

€ 98,00

Aigo A211 Divex/MP3-spelare

€ 57,20

OBH NORDICA Fotbad
Värme, bubblor och vibrationsmassage

€ 388,00

LG KG800
"Chocolate-årets designmobil", finns även vit, röd och svart

€ 71,90

PHILIPS Comfort Micro-store
Enkel och kompakt

€ 62,00

BRAUN Öron-termometer
Nr 1 bland läkare och föräldrar

VIKINGAGRÄND JULÖPPET: 14-22/12 8-19, LÖRDAG 23/12 10-16
JULAFTON STÄNGT, TEL 12 012 WWW.KALMERS.ALAND.FI

SISTA CHANSEN!

Sista dagen öppet fredag 22/12

Inventarier som hyllor, skåp och affärsdiskar säljes billigt

Onsdag 20/12

**50%
RABATT**

Torsdag 21/12

**60%
RABATT**

Fredag 22/12

**70%
RABATT**

Fredag 22/12

GE BUD
på kvarvarande
möbler

ALLA lampor,
lampskråmar samt
små artiklar

**70%
RABATT**

Inside

MÖBLER
& INREDNING

I MAGAZIN TORGGATAN 7, TEL. 14 250

SLUTFÖRSÄLJNINGÖPPET:
Tisdag-fredag 10-17

BUTIKEN MED DET LILLA EXTRA

Tv visar film om Husöfamilj

"The Sisu Stone" heter filmen om familjen Stenroos på Husö. Den hade världspremiär på filmfestivalen Vera för ett par år sedan och visas på julen i Finlands tv.

Filmen visar hur Rosita, Göran och dottern Elin formar sitt liv på Husö med jakt, fiske, fårskötsel och litet olika sysslor på sidan om.

– Finns det skärgårdsbor i framtiden eller bara sådana som tycker om att bo i skärgården? undrar Rosita Stenroos i filmen.

Filmen om Husö är en naturfilm. Men en naturfilm mer med människor än med djur, enligt regissören Peter Saario.

Tv-aktuell. "The Sisu Stone" handlar om Göran Stenroos med familj.

Filmen visas på annandag jul, måndagen den 25 december kl 14.25 i Finlands TV2.

KÖP EN UPPLEVELSE I JULKLAPP!

Åk med Sundqvists – vi har något för alla åldrar och smaker ...

Vi ger dig mer!

Dagarna före jul 18-23/12 ger vi dig **10% mer** när du köper ett presentkort. Med andra ord om du köper ett presentkort för EUR 100 skriver vi ut presentkortet på EUR 110.

Är du ute i sista minuten? Lördag 23/12 har vi öppet kl 11-14. Kom in till oss! Vi bjuder på glögg och pepparkaka!

Årglädje! Kvalitet! Service! Omtanke!

**SUNDQVISTS
RESOR**

Bussplan, tfn 22 570 www.sundqvists.com

**Bästa julklappen –
ett presentkort!**

JULPAKET från Holmbergs

Kamasa-TOOLS

Verktyg med livstids garanti

Hylsnyckelsats 24 delar
K 2404 P

97€
(137€)

DEWALT

Batteribormmaskin

12 V 2 Ah DC756KC
med 3 st batterier och transportväska

219€

Borrset
DT5565 13 delar

24,90€
(40,37€)

Patenterat nyckellås **13,00€**

Färg: silver
Material: metall
Vikt: 275 g
Storlek: 55 x 136 x 16 mm
Ett fyrsiffrigt kombinationslås i vilket du placerar en extra nyckel till ditt hem eller t.ex. till båten. Du ställer själv in din egen fyrsiffriga kombination och sedan är det klart att använda. Glöm nycklar gömda under mattan eller hängande på en spik under trappan, nu kan du istället lugnt låsa fast din nyckel i trapp-räcket, handtaget eller på något annat lämpligt ställe.

Självinställande laser med sensor

BLACK & DECKER

- Ställer automatiskt in sig själv på mindre än 5 sekunder, snabb och enkel att montera och ger en absolut rak vågrät linje
- LCD-displayen visar tydligt inställningarna vilket gör den enkel att använda
- Regelsökare med ljud och visuell indikering. Ger exakt anvisning i displayfönstret då man kan detektera trä, metall och elledningar. Inklusive väska, målkoner och upphängningsstift

89€

Tecos Spärringnyckelset
8-19 mm, 12 delar

139€

Julöppet i butiken:

Tisdag	19 december	7.30.00-19.00
Onsdag	20 december	7.30.00-19.00
Torsdag	21 december	7.30.00-19.00
Fredag	22 december	7.30.00-19.00
Lördag	23 december	9.00-16.00

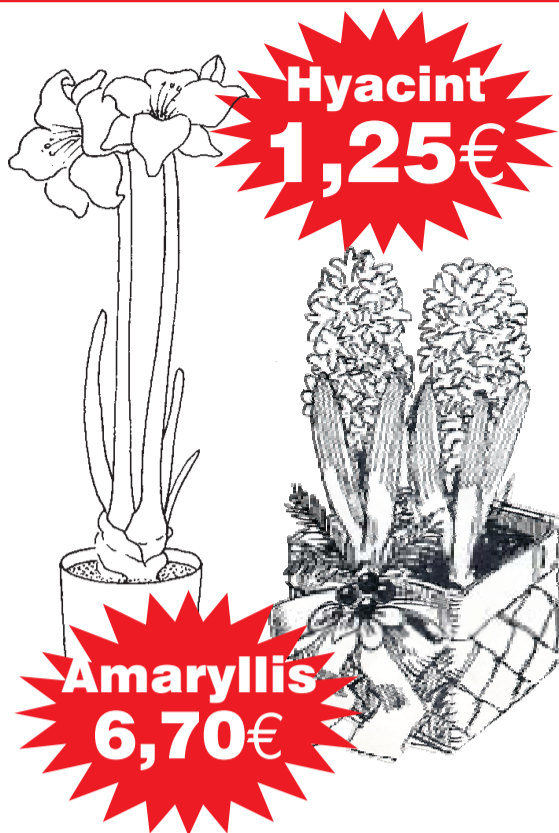
HOLMBERGS

• TEKNIK • KVALITET •

www.holmbergs.aland.fi
Godbyvägen, tel. 23 555

ESSO Snack & Shop

Hyacint

1,25€

Eko
marschaller
brinntid
10-12 timmar

4,50€

JULKLAPPSTIPS!

Presentkort

från Rundbergs Bil & Service Ab

Amaryllis
6,70€

Vi önskar alla våra kunder
God Jul & Gott Nytt År

Vi håller öppet
jul- och nyårshelgen:

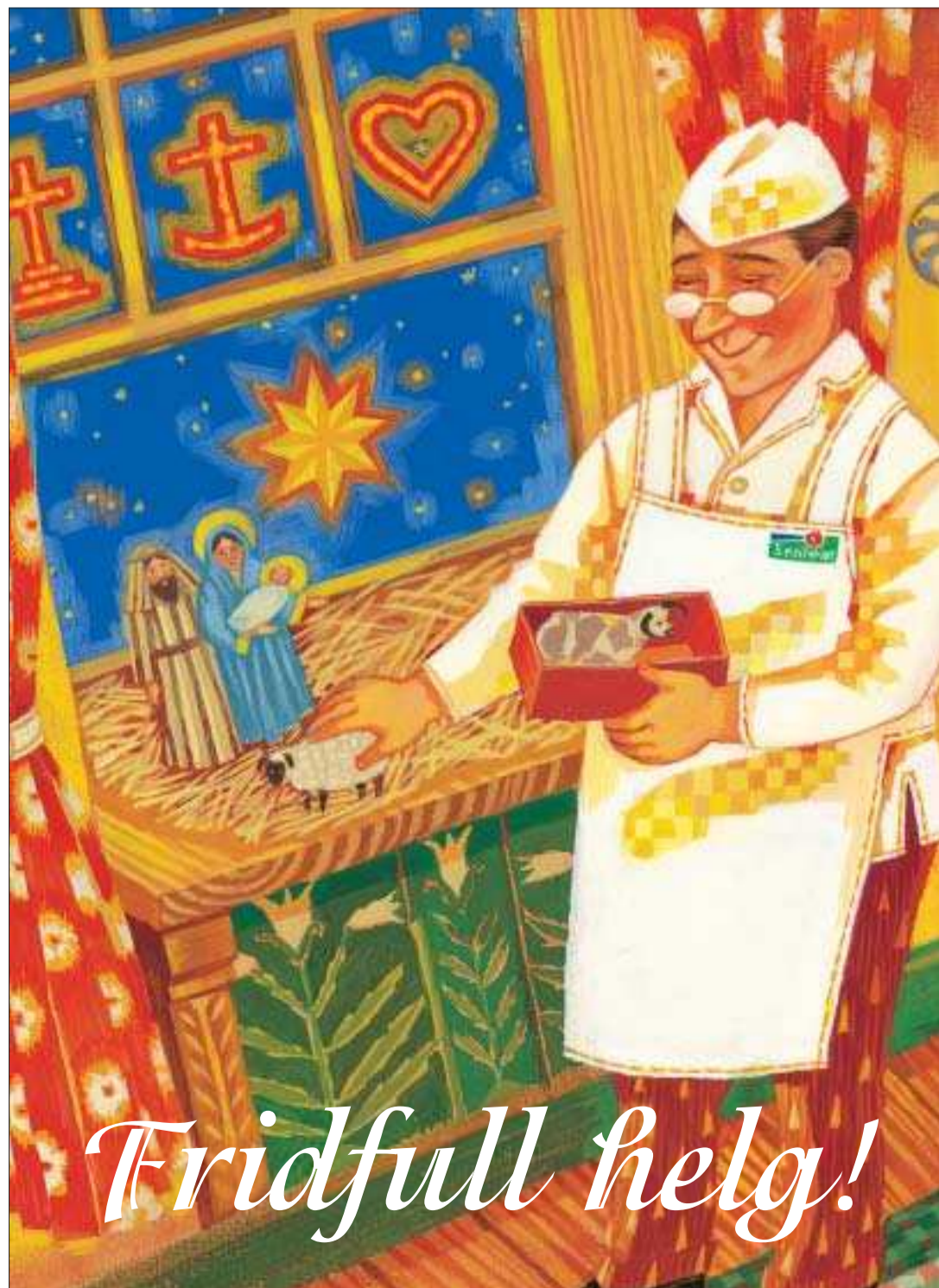
Julafton..... 9-14
Juldagen.....15-24
Annandagen..... 9-24
Nyårsafton..... 9-18
Nyårsdagen.....15-24

ESSO

**Rundbergs Bil
& Service Ab**

Strandgatan 1 B, tel. 15 222

www.rundbergs.com

Fridfull helg!

Gäller t.o.m. 27/12

Vi önskar
alla våra kunder
& leverantörer

EN GOD JUL
&
ETT GOTT NYTT ÅR!

Revbensspjäll

färska kg **4,90**

Fransyska

..... kg **7,50**

Yttre filé

av nöt kg **15,50**

Leverpastej

Popsi kg **8,95**

Julkorv

300 g (6,67/kg)
kokt Scan pkt **2,00**

Köttbullar

1 kg Scan pkt **7,50**

Prinskorv

Dahlmans kg **8,50**

Jullådor

350-400 g Saarioinen st **1,79**

Ärter

600 g (1,42/kg)
Oolannin påse **0,85**

Potatis- lökblandning

750 g (1,45/kg)
Oolannin påse **1,09**

Jullimpa

500 g
Ålandsbagarn st **2,29**

Lutfisk

Chipsters kg **6,19**

Lapin kulta mellanöl

(1,81/liter) inkl pant 3,60
24 x 0,33 l brk pkt **17,95**

Aladdin & paradis-
chokladkonfekt

..... st **4,99**

PLUSSA

FÖRMÅNER

Presidentkaffe

500 g, max 2 pkt/hushåll
U Plussa-kort 3,19/st 2 pkt **5,00**

Konfektaskar

Fazer 320-350 g, Panda 300-350 g,
After Eight 300 g, Toblerone 400 g
U Plussa-kort 3,80/st 3 st **9,90**

Kallrökt el gravad regn-
bågsloxfile

Heimon kala 150 g
U Plussa-kort 2,99/pkt pkt **2,59**

Aura blåmögelost

170 g Valio
U Plussa-kort 2,09/st st **1,89**

Gliss schampo

250 ml & balsam 200 ml
U Plussa-kort 3,15/st 2 st **5,00**

Öppettider
under
julhelgen:

Lördag 23.12 9-18
Julafton stängt
Juldagen stängt
Julannandagen 12-16

allt
du behöver
-ändå klöver över

Fiskbodens
öppettider under
julveckan:
Vardagar 10-17
Lördag 23.12 10-15

PLUSSA

ATG OMBUD

VARD. 09-20, LÖRD. 09-16, SÖND. 12-16
BYGGLAGRET.: VARD. 09-17, LÖRD. 09-14, SÖND. STÄNGT

K F:ma
MARKET ERIK MATSSON

GODBY, TEL. 43250, LANTBRUK 432542, JÄRNAVD. 432543

Elektronisk lokalbörs nästa år?

Håkan Clemes, Andelsbanken: Jag tror att det finns ett intresse

Med en egen lokalbörs, tillgänglig på nätet, kan intresset öka för handeln med aktier i lokala bolag som inte är noterade på Helsingforsbörsen eller den nordiska börsen.

Det tror Håkan Clemes, vd för Andelsbanken på Åland.

Johan Porko vid Avans Partners i Mariehamn leder Projekt ÅLX.

I det senaste numret av tidningen Andelsbanknytt presenteras förslaget till en elektronisk lokalbörs som skulle sätta sprätt på den lokala aktiehandeln. Som det är nu handlas det ganska lite med aktier i lokala bolag, trots att det finns placerare som gärna skulle vilja satsa.

Problemet är att det inte i dag finns någon fungerande marknadsplats där säljare och köpare kan mötas. Det här konstaterade juniorhandelskammaren JCI i Mariehamn redan för flera år sedan.

Projekt ÅLX

I ett och ett halvt år har JCI därför drivit det som kallas Projekt ÅLX, som har som mål att ta fram ett datasystem där bankerna snabbt kan utbyta sälj- och köpinformation i stället för att mäklarna som nu ska behöva ringa till kollegerna på andra

banker för att säljare och köpare ska hitta varandra.

Projektledare är Johan Porko på Avans Partners. Han berättar att idén ursprungligen kom från Pär Eriksson i JC.

– Från JC:s sida är det viktigt att man på den åländska marknaden löser problemet med att ingen marknadsför investeringar i åländska bolag. Det finns en hel del kapital och entreprenörer, men som det är i dag har det svårt att hitta varandra, förklarar han.

Säger ja. Andelsbankens direktör Håkan Clemes – som på bilden bokstavligen är "på banken" – vill gärna vara med och starta en åländsk elektronisk lokalbörs där köpare och säljare lätt kan hitta varandra. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Det handlar nu om att skapa marknadsplatsen för handel med värdepapper mellan bankerna. För det krävs finansiering. Det första steget – som ännu inte är taget – är att få bankerna på Åland att vara med och finansiera förverkligandet av den elektroniska lokalbör-

sen, en investering som kostar uppskattningsvis 40.000 euro.

– Det är viktigt att få med alla banker som verkar på Åland. Bankerna har sagt att de är intresserade.

Håkan Clemes bekräftar Andelsbankens intresse av att vara med i projektet.

– Jag tror att det finns ett intresse. Vi vill gärna vara med och satsa, definitivt. Inom vår bank har vi ett eget program för aktiehandel som i viss mån kan användas som grund.

Han har sett att intresset för handel med lokala aktier har ökat med åren.

– Vi tror att en lokal marknadsplats skulle öka intresset för aktierna väsentligt. Här kunde också nya bolag kunna visa upp sig. Om vi får till stånd ett samarbete mellan alla tre bankerna och hittar en neutral dragare så kan den elektroniska lokalbörsen komma i gång redan nästa år, säger han.

Håkan Clemes berättar att banken får in åtminstone en köp- eller säljorder för lokala aktier nästan varje dag.

Frikort för aktier

På den existerande lokalbörsen är det störst omsättning på Eckerölinjens aktie, visar sammanställningen från de tre bankerna Andelsbanken, Ålandsbanken och Nordea. I går var priset för en aktie just under 40 euro. En viktig orsak till intresset är att 16 aktier berättigar till frikort på rederiets fartyg.

Däremot är det inte lika billigt att förvärva aktier i exempelvis Lundqvistrederiernas Alfa och Hildegaard där en aktie kostar 20.500 euro respektive 51.000 euro. Kursen har stigit kraftigt på grund av de senaste årens guldkantade resultat.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

BÖRSKOMMENTAR

Nyårslöften och aktietips

Statistik ifrån USA visade att konsumentpriserna var oförändrade under november, mot en förväntad ökning på 0,2 procent. Centralbanksfolket i USA borde med andra ord finna lite julefrid lagom till helgen, göra sina julklappsinköp och därmed bidra till att hålla igång konsumtionen. Marknaden tolkade nyheten positivt, som att FED inte behöver oroa sig alltför mycket över inflationen framöver och börsen fortsatte uppåt en bit till på nyheten.

Från Kina publicerades stark statistik i förra veckan; både industriproduktionen och detaljhandeln visade styrka under november. Vi kan således förvänta oss en stark BNP-tillväxt från Kina för det fjärde kvartalet i år.

Så länge som den globala tillväxten hålls på en god nivå och den amerikanska ekonomin inte uppvisar tecken på en hård landning, så finns det förutsättningar för börserna att fortsätta uppåt en bit in på det nya året.

Tobaksbolag tillhör gruppen defensiva bolag och under senare tid har det hänt en del i branschen. Swedish Match är ett bolag vars aktie flera investerare avstår från att köpa på grund av den skada deras produktsortiment har mot den allmänna folkhälsan. Den som köper aktien försvarar detta dels med att bolaget inte längre har sitt gamla rökiga sortiment; efter att ha helt gjort sig

av med cigarettillverkningen finns bara cigarr och en liten del pipetobak kvar i rökväg. Det är framförallt snus man koncentrerar sig på i bolaget.

Många rökare går över från det bevisat farliga rökande till en annan last som i alla fall inte skadar andra än den som använder det, snus. Trenden är stark och gäller både kvinnor och män, framförallt i Skandinavien. Skadligheten i snus är omtvistad, men det är från snuset som Swedish Match erhåller större delen av sin vinst. En fjärdedel av omsättningen ger nästan hälften av bolagets vinst. Vinstmarginalerna är nästan 50 procent inom detta produktsegment.

En ny trend är att snusare (och i viss mån även rökare) som har svårt med en vardag utan tobaksrutiner, går över till att använda nikotin- och tobaksfritt snus. Med ett pris jämförbart med vanligt snus, men utan tobaksskatt, blir detta givetvis en lönsam produkt för de tillverkare som lyckas skapa en produkt med en lojal skara konsumenter.

Efter årsskiftet fördubblas skatten på snus i Sverige, vilket kan påverka Swedish Match negativt. Historien har å andra sidan visat att prishöjningar (till exempel till följd av skattehöjningar) endast tillfälligt minskar efterfrågan på tobaksvaror. Vi kan med andra ord bara konstatera att det innebär en risk för förlorade intäkter Swedish Match.

Nya aktörer har slagit sig in på den nordiska snusmarknaden de senaste åren. Med ett lägre pris som strategi har de tagit marknadsandelar av Swedish Match, vilket har setts som bolagets största hot i framtiden. Man har däremot bortsett från att de globala tobaksjättarna inte nödvändigtvis behöver ta sig in på marknaden med nya märken som de tvingas sälja till lägre priser. De kan lika gärna välja att lägga ett bud på Swedish Match, som redan har en produktportfölj som faller märkeslojala storförbrukare i smaken. Den senaste tiden har en våg av konsolideringar skett inom tobaksindustrin globalt, vilket även har bidragit till att lyfta aktiekursen på Swedish Match. Värderingen är inte längre låg i Swedish Match, jämfört med europeiska konkurrenter. Men Japan Tobaccos bud på brittiska Gallaher (med snusmärket Gustavus i Skandinavien) nyligen visar att det finns potential i sektorn.

Är du en rökare eller snusare som funderar på ett bra nyårslöfte? Eller funderar du på vilken aktie du ska köpa? Behjälpliga uppslag finns i så fall i denna krönika. Det är en fråga om risker och vinster av olika slag. God jul och gott nytt

Mathias Söderback
Avans Partners

NYA ÅLANDS FONDSKOLA

	Sharpe-kvot	Överavkastning mot index	Informationskvot
Fond 1	0,36	0 %	0
Fond 2	0,43	1 %	0,2
Fond 3	0,37	2 %	0,25
Fond 4	0,38	-2 %	-1
Marknaden	0,38		

Lösningar till testet i lektion 14:

Sharpe-kvot = (fondens avkastning - den riskfria räntan) / fondens standardavvikelse

Informationskvot = fondens överavkastning mot marknaden / fondens tracking error

Fond 2 har den högsta Sharpe-kvoten, medan fond tre har den högsta informationskvoten. Fond 4 illustrerar med sin negativa informationskvot en riktigt dåligt förvaltd fond, trots att den uppvisar en anständig Shar-

pe-kvot. Du får med andra ord inte igen det på något sätt om du ligger i fond 4, som avviker från index utan att leverera en överavkastning mot detsamma.

Valet står sålunda mellan fond 2 och fond 3 om du enbart ser till detta. Väger den riskjusterade avkastningen tyngre för dig, än förvaltarens förmåga att tänka fritt och rätt? Väg in kostnaderna att teckna och lösa in fonderna, så får du kanske ytterligare vägledning.

AKTIEMARKNADEN INDELAD GEOGRAFISKT

Procentuell utveckling (i euro) under olika tidsperioder.

Källa MSCI Barra (www.msci.com)

INDEX		1 vecka	1 mån	3 mån	6 mån	i år	1 år	3 år
Finland	MSCI Finland	2,0	1,1	8,6	11,5	16,5	17,9	47,4
Sverige	MSCI Sweden	4,1	2,4	14,2	27,6	26,3	31,0	105,1
Europa	MSCI Europe	2,7	1,6	9,2	18,6	19,9	21,6	72,9
Nordamerika	MSCI North America	2,7	0,0	5,0	10,1	4,1	3,8	33,1
Japan	MSCI Japan	2,5	2,3	1,9	7,8	-4,9	-0,9	47,7
Asien	MSCI Asia Pacific	2,7	2,2	5,6	13,9	3,2	7,4	60,7
Östeuropa	MSCI Eastern Europe	1,2	5,8	11,8	29,4	30,7	32,8	180,8
Latinamerika	MSCI EM Latin America	3,4	4,1	17,0	37,2	26,6	28,1	196,7
Världen	MSCI World Free	2,7	0,9	6,2	12,9	8,2	9,0	47,4

Sälj det du inte behöver

med en annons i **Target**

NYHET!
Ladda upp bilder på hemsidan

target.ax

Ålands största köp & säljmarknad

God Jul & Gott Nytt År!

 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Barncancerfonden</p> <p>Mojje, Joel och Ella</p>	 <p>Jag vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Cancerförening</p> <p>Greta Björke</p>	 <p>Jag vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Cancerfond</p> <p>Anna-Greta Häggblom</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Julia klappen</p> <p>Kikki och Olle</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Hoppets Stjärna</p> <p>Cordi-Maj och Bengt Öhman</p>	 <p>Jag vill önska släkt och vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Diabetesföreningen på Åland</p> <p>Elise Lindman</p>
 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Barncancerfonden</p> <p>Inger och Bill Johanna, Totte och Lisa Johan och Eva-Maria</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands cancerfond</p> <p>Birgit och Börje i Skeppsvik</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Sjöräddningssällskap</p> <p>Sirpa, Roger, Elina och Alicia Eriksson från Jomala Vargsunda</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Hoppets Stjärna</p> <p>Linnea, Hans, Sonja och Jens</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Synskadade</p> <p>Kristina Hamnström och Leo Fyrvall</p>	 <p>Vi vill önska släkt och vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Barncancerfonden</p> <p>Joakim, Salla, Wilma och Anton</p>
 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Barncancerfonden</p> <p>Margaretha och Viking Nordberg</p>	 <p>Jag vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Barnfond</p> <p>Solveig Idman</p>	 <p>Jag vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Föreningen Vårt Hjärta</p> <p>Edit Granlund</p>	 <p>Jag vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Barnfond</p> <p>Katarina (Kajsa) Mattsson Hammargården</p>	 <p>Jag vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Rädda Barnen</p> <p>Gunnevi Degerblom</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Diabetesföreningen på Åland</p> <p>Anneli, Uffe, Robin, Thomas och Maria</p>
 <p>Jag vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands cancerförening</p> <p>Solveig Sundman</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Diabetesföreningen på Åland</p> <p>Lisette o. Micke, Pernilla o. Nathalie, Kim o. Robin</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Barnfond</p> <p>Ingrid, Fredrik, Emily och Andreas</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Demensföreningen</p> <p>Christina, Tina och Mats Tessi, Amanda och Emilia</p>	 <p>Jag vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Diabetesföreningen på Åland</p> <p>Mikael Wilhelms</p>	 <p>Jag vill önska släkt & vänner och alla som jag känner en</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Hjärtfond</p> <p>Märtha Sandlund</p>
 <p>Vi vill önska släkt och vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Cancerfond</p> <p>Gerd, Leif, Johan, Kenny, Jessica, Kalle och Sara</p>	 <p>Jag vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Hörselskadade</p> <p>Maj Blomsterlund</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Barnfond</p> <p>Jannika, Amanda, Gita och Kimmo</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Barnfond</p> <p>Chris och Ingmar Markus, Malin och Mats</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Sjöräddningssällskap</p> <p>Sofia, Krister, Adam och Åsa</p>	 <p>Vi vill önska släkt och vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Barnfond</p> <p>Sven-Erik och Ann-Marie Magnusson</p>
 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Kobba Klintars Vänner</p> <p>Leif och Eva</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Föreningen Vårt Hjärta</p> <p>Sinikka och Tenho Warttinen</p>	 <p>Jag vill önska djurvänner, släkt och vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Djurskyddsförening</p> <p>Lena Karlsson "Birmakatterna Romeo & Tusse"</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Ålands Hjärtfond</p> <p>Eva och Nils Jansson</p>	 <p>Vi vill önska släkt & vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Barncancerfonden</p> <p>Fanny och Åke Mansén</p>	 <p>Vi vill önska släkt och vänner</p> <p>God Jul & Gott Nytt År</p> <p>genom en inbetalning till Diabetesföreningen på Åland</p> <p>Alisa och Jan-Erik Alm</p>

Ge en julhälsning och gör en hjälpinsats!

Önska God Jul och Gott Nytt År med en annons i Nya Åland

En annons enligt denna modell kostar 27€ inkl. moms. Av detta belopp går 10€ till välgörande ändamål (t.ex. Ålands Barnfond, Ålands Sjöräddningssällskap, Ålands cancerförening, Rädda Barnen, Djurskyddsföreningen).

Ring 23 444, faxa 23 450 eller kom in till oss på annonsavdelningen så hjälper vi dig. Du kan också skicka e-post till: annons@nyan.ax, ange då din faktureringsadress och till vilken fond du vill betala. Gäller endast privatpersoner.

Rabatt på julhälsningen med Nyankortet!
Med Nyankortet får du julhälsningen för endast 22€ inkl. moms

Annonserna publiceras
t.o.m. 22/12 2006.

Nya Åland
☆☆☆☆

www.nyan.ax

FN-uppdrag. Erik Isaksson, här i soffan hos svärföräldrarna i Finström Emkarby, är inte orolig inför sitt drygt åtta månader långa uppdrag som fredsbevarare i Kosovo. För sambon Stina Erlandsson, som stannar kvar i Uppsala under tiden, blir det betydligt nervösare. Foto: JONAS EDSVIK

Åker som FN-soldat till konflikthärjade Kosovo "Finns likheter med Åland"

Om två månader åker Erik Isaksson från Uppsala som fredsbevarare till Kosovo.

– Morfar var frivillig i Finland under kriget. Jag vill inte stå bredvid och bara titta på. Också jag vill ha något att berätta för mina kommande barnbarn, säger han.

Nya Åland har stämt träff med Erik Isaksson i Finström Emkarby där han och sambon Stina Erlandsson hälsar på hos Stinas föräldrar Brita och Ragnar Erlandsson.

Paret bor i Uppsala där Stina jobbar som sjuksköterska och Erik läser Östeuropakunskap i sina studier vid försvarshögskolans program för krishantering och internationellt samarbete.

– Det hände mycket på Balkan när jag började studera. Nu är jag i slutskedet, berättar han.

Med gummikulor

Den 27 februari börjar han sin tjänstgöring som en av 450 svenska soldater i KFOR-styrkan som är underställd Nato och som verkar på mandat av FN. KFOR står för Kosovo Force som är indelad i fyra sektioner. Sverige och Finland ingår i samma sektion. Sammanlagt är 16.500 KFOR-soldater stationerade i Kosovo.

Hans titel blir Rifleman (skyttesoldat) och hans titel Private Isaksson, menige Isaksson.

Så nu handlar det mest om förberedelser inför uppdraget, som nyligen förlängdes med en månad och som för hans del tar slut den 11 november nästa år, i väntan på avresa. Det gäller att kunna hantera utrustning och skjuta, till exempel.

– Vi ska lära oss att skjuta med gummikulor. Men jag har ju gjort lumpen så jag kan en del.

Sedan följer befattningsutbildning, fordonsutbildning och allt möjligt annat.

Efter valet

Nervös inför uppdraget är han inte. Tvärtom – han ser fram emot det.

– Det gäller att passa på. Stina är däremot lite orolig, främst för tidpunkten för resan.

Oroligt. Kosovo ligger mellan Serbien och Montenegro. Högkvarteret för den svenska KFOR-styrkan ligger i staden Pristina. Kartan är hämtad från svenska försvarsmaktens hemsida.

Fakta/KOSOVO

- 2,7 miljoner invånare.
- Kosovoalbaner 90 procent.
- Serber 6 procent.
- Romer - liten minoritet.

Den 21 januari hålls val till det serbiska parlamentet, efter att Finlands tidigare president Martti Ahtisaari presenterat sitt förslag om Kosovos framtid.

– Det har varit lugnt ganska länge nu. Kanske det börjar pysa framemot våren, säger hon.

Lite lugnare blev hon när hon insåg att svenska förväret inte har kistor som väntar i Kosovo och att största delen av skadorna som soldaterna ådrar sig är vrickade fötter och innebandyblessurer. Men att saker kan hända vet de nog – fem år efter avslutat uppdrag är det obligatoriskt för alla som varit stationerade i Kosovo att träffa psykolog.

Ålandsmodellen

Balkan har varit ett oroligt hörn av Europa i århundraden. När det handlar om dagens Kosovo anser både serber och albaner att de har största rätten till landet. Serberna vill närma Kosovo

till Serbien medan albanerna vill ha ett självständigt Kosovo i samarbete med Albanien.

Med utgångspunkt i Kosovokonflikten ska Erik använda Ålandsmodellen, som han känner väl till, i sin slutuppsats.

– Jag ska granska om det går att tillämpa Ålandsmodellen på Kosovo. Det finns likheter, förutom att Åland är Fredens öar och Kosovo Krigens berg. På Balkan är skillnaderna så mycket större än på Åland. Serber och albaner har olika religion, språk, utbildning. Klyftorna är djupa och svåra att överbrygga.

Stina kommer att stanna hemma i Uppsala och jobba som vanligt. Hon kan inte följa med, trots att henens utbildning skulle komma väl till pass – hon är inte svensk medborgare.

Missionsmyggan

Hur det går framöver vet ingen.

– Det finns de som blir bitna av "missionsmyggan". Om jag blir det får vi se, men i så fall måste Stina nog komma med nästa gång!

Björn Eklund
Epost: bjorn eklund@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Att en liten plats som Åland skall kunna försörja ett ligalag med lagom bra spelare i all evighet är en utopi.

MARTIN PORTIN, NY KRÖNIKÖR I NYAN.

Martin är ny krönikör på sportsidorna

ALLMÄNT. Här är Nya Ålands nya sportkrönikör: Martin Portin, 24 år. Han tänker skriva om det åländska idrottslivet.

– Ett idrottsliv som jag ser som extremt livskraftigt och framgångsrikt med tanke på det åländska samhällets storlek, säger han.

Martin Portin, är en 24-årig sportintresserad filosofistuderande som räknar Åbo som min nuvarande hemstad. På grund av familje- och andra, mer personliga relationer, är han en flitig besökare på Åland. Av samma orsaker följer Martin även med vad som händer på ön när han inte är där. Från och med idag är han ny sportkrönikör på Nya Åland. Portin tänker skriva om det ett åländska idrottslivet.

– Jag vill lyfta fram sådant som för ålänningen kanske är så uppenbart eller vardagligt att det är svårt att lägga

märke till, men som för en icke-åläning framstår som anmärkningsvärt. Samtidigt vill jag jämföra det som sker inom åländsk idrott med vad som sker på annat håll i landet. Kort sagt, jag vill skriva om sådant i det åländska idrottslivet som framstår som slående och intressant när man ser på det utifrån.

BJÖRN EKLUND
bjorn eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Ny krönikör. Martin Portin är ny sportkrönikör på Nya Åland. Här under kan du läsa hans debutkrönika. Foto: ERKKI SANTAMALA

Tre möten med division III-lag

FOTBOLL. IFFK har gjort klart med ett antal träningsmatcher nästa år. Nykomlingen i division II möter tre svenska lag som alla hör hemma i trean: 3/2 Heby AIF, söndag 18/2 Gimo och söndag 25/3 IFK Österåker. Dessutom deltar laget i Herrelvan 10-11/2. Samtliga matcher spelas i Eckeröhallen. (be)

Uwak och Chikwelu kvar i FC United

FOTBOLL. FC Uniteds grymma nigerianska duo Cynthia Uwak och Rita Chikwelu fortsätter att spela för Jakobstadslaget inkommande säsong. Landslagsspelarna Petra Vaelma och Katri Nokso-Koivisto lämnar däremot klubben och även Laura Kivistö och Johanna Ekholm har tackat för sig. Lagets tränarfråga förväntas bli klar om några dagar. FC United försöker även få fram ett farmaravtal med KPV. (be)

Honka slog Viikingit

FOTBOLL. FC Honka har besegrat liganykomlingen FC Viikingit med 2-0 i en träningsmatch. Målskyttar för Honka var Peke Huuhtanen samt nyförvärvet Tero Koskela. (be)

Sportens kom ihåg

ÅIGA/AIF: Stifelsen Åland Island Games i samarbete med Ålands Idrottsförbund inbjuder till föreläsning med HC Holmberg: "Bättre ungdomsidrott för bättre elitidrott" tisdag 19 december 18-21 i Ålands lycum, hörsalen. Förhandsanmäl dig till AIF:s kansli tfn 17228, e-post:aif.mari@idrott.aland.fi senast 15 december.

Volleyboll-DM: Spelas lördagen den 30 december i Baltichallen. Klasser: Dam-, herr- och juniorklass. Anmäl ditt lag senast onsdagen den 27 december till: Johan Pávalls tel. 0457-5300729, johanpavalls@hotmail.com eller Sussi Fagerlund tel. 15616, 0408409108, susanne.fagerlund@pp.inet.fi Anmälningsavgiften är 50 euro och betalas till konto 660100-2304566 innan 30.12 OBS! Juniorklassen har ingen deltagaravgift.

ÅID-motionshockey/rinkboll: Serierna startar efter nyår. Närmare information kommer senare.

JIK-friidrott: Jullovets träningar i Vikingahallen är torsdag 21 december, torsdag 28 december, torsdag 4 januari, söndag 7 januari och i Eckeröhallen 2 januari. Mera info Micke tfn 0457-342461

ÅID-friidrott: Anmälningar till Scandic Indoor Games (13-14 jan) göres till Åke Björklund tel 14185/291149 eller bjorklund@aland.net senast sön 31 januari.

LUIA: Motionsgymnastik på Furuborg tisdag 19.00-20.00. Samling för länk 17.45.

Ishockey: Mellandagsläger 27-28. 12 kl 09:00 för pojkar/flickor, nybörjare och upp till 93 födda. För mera information se IFKs hemsida.

IFK-fotboll: Flickor 97-98. Ingen träning onsdag 20/12. Nästa träning onsdag 10 januari.

Krönika / Martin Portin

Vad händer med ett lokalt IFK Mariehamn?

Ser man till IFK Mariehamns spelartrupp har den i dag en stark lokal prägel. Under den gångna säsongen ställde man ofta upp med startelva som innehöll sex till sju ålänningar. Detta är anmärkningsvärt för ett lag från en liten ort och givetvis något som skapar starka band mellan klubben och dess supportrar. På basen av spelartruppen kan man dock konstatera att det långt är frukten av en tillfällighet att IFK i dag är Finlands femte bästa lag.

Det ligger givetvis också mycket arbete bakom IFK:s framgångar. Få utvecklats till en spelare av ens finsk ligaklass utan hårt arbete och duktiga tränare. Men vad hade hänt om alla dagens åländska IFK-spelare hade hållit låt oss säga "Daja"-klass? Knappast skulle de

finnas kvar på ön i dag och IFK skulle än mindre spela i ligan.

Att Åland lyckats producera så många spelare som är precis lagom bra för spel i den finska ligan är inget mindre än just en tillfällighet. För ingen tränare vill väl kliva fram och hävda att det ligger hårt arbete bakom att spelarna inte blivit bättre än de är, det vill säga för bra för finsk fotboll?

Vad händer då den dag de åländska spelarna inte är lika lagom bra längre? Den dag då ålänningen dessutom inte längre ser ett ligalag som en bonus utan som en självklarhet? Att en liten plats som Åland skall kunna försörja ett ligalag med lagom bra spelare i all evighet är en utopi. Hur går man

vidare från klubbens sida? Satsar man vidare med spelare som i större grad kommer utifrån eller fortsätter man med en åländskt dominerad spelartrupp på bekostnad av serienivån?

Ledningen för IFK Mariehamn verkar inte räddas för att ta in spelare utifrån. Men vad säger publiken den dag fyra, två eller ingen åläning återfinns i startelvan? Fortsätter den att komma? Vad är det dagens publik kommer för att se? Är det åläningar som spelar fotboll eller vilka spelare som helst iklädda IFK Mariehamns speltröja?

Ser man till IFK:s finlandssvenska kollega FF Jaro (klagomål på parallelldragningen kan skickas till KuPS fanklubb), ser man att supportrarna har lättare att acceptera en icke-lokal trupp så länge den är framgångsrik.

Hur hanterar IFK Mariehamns ledning de framtida problem som Jaro i dag tampas med, det vill säga fansens krav på ett lag som är endera lokalt anknytet eller framgångsrikt men helst både och?

Inget lag kan leva utan sina fans och även om problemet kan verka avlägset är det oundvikligt när det kommer till lag från små orter.

Weckström fick börja på bänken

FOTBOLL. IFK Mariehamns Alexander Weckström fick börja på bänken då det finländska U20-landslaget igår mötte det belgiska division II-laget Royal Excelsior Virtonin.

IFK Mariehamns anfallare Alexander Weckström är just nu ute på landslagsuppdrag med U20-landslaget. Weckström fanns dock inte med i den startelva som Markku Kanerva och Janne Hyppönen tog ut till gårdagens match mot Royal Excelsior

Virtonin som spelades med start 21.00 finsk tid igår vilket var efter Nyans deadline. Resultat får ni på nätet under dagen.

Den finländska startelvan såg ut som följande:

Anssi Jaakkola, TP-47, **Mathias Kullström**, VPS, **Petri Viljanen**, FC Haka, **Mehmet Hetemaj**, HJK, **Sami Rähmönen**, TPS, **Jussi Vasara**, FC Honka, **Tim Sparv**, FC Southampton, **Joona Toivio**, HJK, **Jani Bäckman**, Klubi 04, **Eero Korte**, FC Lahti och **Jami**

Puustinen, FC Honka.

Finland möter på onsdag Luxemburgs U20-landslag i en ny träningsmatch innan träningslägret är över för Weckström och hans lagkamraters del.

BJÖRN EKLUND
bjorn eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Ej i startelvan.

Alexander Weckström ingick inte i startelvan för det finländska U20-landslaget i går.

Foto: JONAS EDSVIK

Bäst för Järsö/Nåtö tillhöra Lemland

■ **Frågan om Järsö/Nåtö-området** skall överföras till Mariehamns stad från Lemlands kommun aktualiseras nu när Mariehamns stad har skickat ut en enkät till de lemlänningar som bor i området. Enkäten som i sig har ifrågasatts av kommunstyrelsen i Lemland är en märklig åtgärd av en kommun i en annan.

Det finns invånare på Järsö/Nåtö som tycker att området borde införlivas med Mariehamn, det kan man läsa ut av nämnda enkät. Av 215 tillfrågade svarade 80 st eller 38% att man vill höra till Mariehamn medans 62% vill tillhöra Lemland eller inte svarat. Många är inflyttade mariehamnare som känner starkt för sin gamla "hembygd". Vi påstår att debatten kring

frågan har varit väl ensidig och endast inriktat sig på att sätta Lemlands kommun i dålig dager samt att upphöja Mariehamn till ett bättre alternativ på alla sätt. Att området skulle överföras till Mariehamn skulle innebära en rad negativa förändringar och få fördelar i praktiken. Låt oss nämna tre:

Mariehamns stad är den kommun som har den dyraste driften per capita och skuldbördan är stor. Lemland däremot är den kommun som har den billigaste driften och bland de kommuner som har den allra lägsta skuldbördan.

Ändå håller Lemland erkänt hög kvalitet på servicen i hela kommunen. Att byta kommun innebär till den här delen att

man får sämre förutsättningar att utveckla bygden. Staden har förvisso lägre skatt men diskuterar en skattehöjning medan Lemland diskuterar en skattesänkning.

Låt staden vara stad och skärgården skärgård.

Det utpräglade skärgårdsområdet Järsö/Nåtö passar inte in i en stad. Att påföra Järsö/Nåtö stadens detaljerade planeringsprinciper och sätt att tänka när det gäller planering innebär en stor skillnad jämfört med Lemlands liberala hållning i byggnadslovs- och planeringsfrågor.

Staden har som princip att bara planera egen mark och högst troligen kommer man att lägga locket på Järsö/Nåtö-området. Staden har ju bl.a.

Svinö kvar att exploatera där det finns goda möjligheter, innan man vill öka exploateringen av Järsö/Nåtö-området, detta kan man läsa i de yttranden staden har presterat över planförslag som Lemland tagit fram.

Huvudargumentet från stadens sida att annektera Järsö/Nåtö-området är för att kunna stoppa exploateringen till förmån för de södra stadsdelarna.

Enligt uttalande från stadsstyrelsens ordförande Barbro Sundback ser man från stadens sida på Järsö/Nåtö-området som ett behövt rekreativt område för stadsborna.

Kommunkansliet i Söderby må vara längre bort än stads- huset men till det har Järsö/

Nåtöborna tillgång. Idag nås kommunens tjänster till stor del över internet och www. lemland.ax är en av de bästa kommunala nästplatserna.

Idag är 4 av 15 fullmäktigeledamöter, 2 av 7 kommunstyrelseledamöter, tre nämndordföranden och många nämndeledamöter från Järsö/Nåtö-området. Det betyder att Järsö/Nåtö-området har mer inflytande än vad befolkningsunderlaget visar. Vid en anslutning till Mariehamn blir inflytandet väsentligt mycket mindre om man riskerar att bli en bortglömd del jämfört med idag.

Det har förekommit viss kritik som riktar sig mot de folkvalda men vi vill ta våra politikerkollegor från Järsö/Nåtö-området i försvar, de

gör en stor insats för Järsö/Nåtö-området. Kommunen har satsat mycket på Järsö/Nåtö-området och vi inom Lemlandslistan har stött de initiativ som tagits av representanter från Järsö/Nåtö-området och vi upplever att man s.g.s. alltid fått gehör för sina tankar hos alla politiska grupperingar i kommunen.

Vi är övertygade om att den bästa framtiden för Järsö/Nåtö-området är inom Lemlands kommun. Detta, som tidigare, i gott samarbete med Mariehamns stad, oss väl och ingen annan illa.

Representanter för lemlandslistan

Gun-Mari Lindholm, kommunfullmäktiges ordförande

Farligast med god mat

■ **Nej Åke Mattsson:** God mat är inkörsporten!

Om du frågar dina politikerkolleger vad han eller hon helst gör på lördagskvällen så tror jag att många, kanske en majoritet svarar: En god middag med kaffe, konjak och en cigarr efteråt. Jag är inte rökare men jag måste erkänna att jag tänt en cigarr i en dylik situation.

God mat i stor mängd är verkligen farligt. En av de värsta hälsofarorna idag är övervikt. Det gäller att förebygga tidigt. Föräldrar bör ge sina barn mat som de inte gillar minst tre gånger i veckan.

Jag måste också kommentera ditt forskningsargument. Jag citerar: Droger är bedövande eller stimulerande." Jag

håller absolut med, liten mängd alkohol stimulerar medan stor mängd bedövar. Personer som tål mycket alkohol kan dricka större mängd innan de negativa biverkningarna blir alltför stora. Personer som måste åkalla "Ulrik" redan efter små mängder får kämpa i stark motvind för att klara av att skaffa sig sådana hjärnskador att "opiumeffekten" uppstår.

Någon har angett att det krävs 5.000 fyllor för en medelålders man. Med flitigt supande kan det nog ta 10-15 år. Unga och kvinnor är mycket känsligare. För en 14 års flicka kan det ta 1-2 år. Så långt är vi alltså överens, men sedan kan jag inte följa ditt resonemang.

Personer med okänsligt dopa-

minsysteem blir oftare missbrukare skriver du. Nikotin bättrar på dopaminets effekt. De blir då känsligare för alkohol och hamnar då närmare de ovan nämnda som behöver mindre mängd alkohol innan de mår dåligt och därmed har mindre tendens att bli alkoholister.

Det är intressant med forskning, speciellt statistisk forskning ty man kan "bevisa" nästan vad som helst. Ett exempel: För många år sedan har en doktorand funnit ett statistiskt samband mellan smink på skolflickor och dåliga betyg. Slutsatsen blev att kosmetika måste vara skadligt för hjärnan.

Det måste vara "berusande" att sitta i lagtinget och fundera på nya förbudslagar som kan

kriminalisera många vanliga människor. Själv har jag snusat i många år och sett den ena undersökningen efter den andra som inte har kunnat påvisa snusets påstådda farlighet, tvärtom menar många i Sverige att snuset har räddat livet på många rökare som endast med snusets hjälp lyckats sluta röka.

Förr i tiden var det fint att snusa på galamiddagen. Snuset skickades runt i silverdosor. Idag är det inte alls lockande att ta fram dosan efter maten på den fina restaurangen. Kaffe är nog mycket farligare som inkörsport. Tänk på alla tonårsflickor som träffas på cafeét för att fika och röka.

Tack för ordet

G. Hellström

Vågenprojektet, de anhörigas hopp

■ **Vi i föreningen Fri** från Narkotikas anhörigrupp vill belysa de problem vi upplever, som föräldrar till äldre drogmissbrukare (20-30 år).

Nu för tiden tas nya drogmissbrukare väl om hand av missbrukarvården men vi känner att samhället har glömt våra barn. Dessa ungdomar har aldrig fått den hjälp som nya missbrukare får. De har alltid legat steget före i sitt missbruk medan missbrukarvården utvecklats långsammare.

Vi upplever också att man alltid missrot just våra ungdomar, att man vill se dem som per definition ständigt manipulerande, ljugande och opålitliga personer. Man verkar tro att missbrukare till exempel sviker mötestider för att de inte bryr sig.

Inser inte behandlare och vårdpersonal att så svåra missbrukare som våra barn faktiskt inte klarar av mycket sådant som är enkelt för andra, som att hålla tider? Allt detta är en del av missbrukarsbilden. Det känns som om ansvaret för att ta sig ur missbruket är helt och hållet ungdomarnas eget ansvar, att ingen kommer dem till mötes genom att lyssna och försöka förstå vilken sorts vård som skulle passa just dem.

Vi vill understryka att missbrukaren måste få hjälp att ersätta sin missbrukarpersonlighet med en annan mental inställning och sundare livsstil. Och här hjälper inte bara medicinering utan det krävs ett genomgripande motivationsarbete och effektiva på-

verkansprogram.

Enligt missbrukarvården i Mariehamn finns det många lediga besökstider och därför undrar vi, föräldrar till äldre missbrukare, varför våra ungdomar inte söker hjälp där? Kan det vara så att de känner att de inte får den hjälp de behöver där?

Så vem kan stöda och motivera våra "gamla" missbrukare?

Här känner vi föräldrar att den motion som nu är aktuell i lagtinget, och som föreslår en miljon för att hjälpa den här gruppen ungdomar ur deras missbruk, ger oss HOPP. Här föreslås "lotsar", stödpersoner för utvidgat motivationsarbete, extra pengar för institutionsvård med mera.

En massiv insats som på sikt också leder till att införseln av illegala rusmedel till Åland minskar. Detta gagnar ALLA. Nyrekryteringen går ner och eventuella epidemier av allmänfarliga sjukdomar kan undvikas.

Därför vädjar vi till Er politiker: godkänn de extra medlen, rädda våra barns liv. Godkänn **Åke Mattssons** motion, godkänn "Vågenprojektet" för att hjälpa den stora grupp ungdomar som lever med ett livshotande missbruk.

Ni kanske tror att de inte finns i och med att de inte syns. Men vi intygar, de finns, de finns i högsta grad för oss föräldrar, för syskon, för far- och morföräldrar.

Eva-Maria Widberg /anhörigrådgivare FFN + X antal föräldrar

LEDIGA PLATSER

Lemlands grundskola

anställer en

elevassistent

med en arbetstid om 23 timmar per vecka, 60,13 %.

Anställningen pågår under tiden 8.1 - 10.6.2007 med eventuell förlängning. Lön erläggs enligt avtal, 975,12 €/månad.

Arbetet som elevassistent kommer att vara förlagt i första hand i åk 1-3 i en åldersintegrerad klass. I klassen finns elever med behov av särskilt stöd under hela sin skoldag. Vid eventuella frågor kontaktas skolföreståndare Hans-Erik Persson tel 34128 (tj), 35410 (hem) eller vice föreståndare Gudrun Jansson tel 34418 (hem).

Ansökan skall vara skolnämnden tillhanda **senast den 29.12. 2006, kl 12.00** under adress: Lemlands grundskola, Skolvägen 3, 22610 LEMLAND.

Skolnämnden i Lemland

NYANS ROS

...till tomtemor och tomtefar, dvs. **Anja och Håkan Andersson.** Föräldrar och barn tackar för det trevliga besöket den 14.12.

...vill jag ge till **alla** som medverkade i Julshowen på Mariepark. Det var både stämningfullt och med en stor portion humor, helt fantastisk! Och du, **Randolph**, du sade att **Petronella** är en talang, men det är helt klart att det är du också i allra högsta grad. God Jul till Er Allihop! Rosar gör Solveig Strandell, som vet att sång och musik verkligen förgyller tillvaron.

...till **Susanna** och **Helena** för den jättetrevliga julfesten på Grand Hotel. Från den mycket nöjda personen.

...till **alla elever, föräldrar** och **skolpersonal** i Lemlands grundskola, som i Gåkampen tillsammans promenerat 14.804 km. Hem och Skola.

...till **Britta** vid Naturbruksskolan, tack för en bra insändare! H. En som instämmer.

...till **Mikael Lundell** för julmiddagen på Stormskärs Vårdshus på Simskåla i söndags eftermiddag. God mat, och den gravade abborren, super god.

...och ett stort tack till **familjen Landell** som hittade vår bortblåsta båt. Maria & Pelle Häggblom.

...till **Frej** för skjutsen lördagen den 16.12 från västra hamnen till östra hamnen. God Jul från "båtresenärerna".

...och ett stort tack till **kvinnan på svenska konsulatet** för all hjälp med våra pass. Vi kom iväg på resan! Lisa, Ruben och Hjalmar rosar

...till sprudlande **Lisbet Sanders**, för en angenäm samvaro och en utsökt god middag. Kvinnor kan! Hälsar de 4 vid bordet.

...till **Eckerö marthaförening** för ert stöd till förmån för DUV:s fritidsverksamhet. Rosar gör De Utvecklingsstörda Väi på Åland rf.

Riksnytt

Åklagarämbeten försvinner

HELSINGFORS. Mindre än en fjärdedel av åklagarämbetena blir kvar då enheterna slås ihop i en reform som träder i kraft den 1 april. Antalet åklagarämbeten minskar från 63 till 15. Åklagarämbetena i Helsingfors och på Åland är de enda som inte berörs av reformen.

Inte en enda av de nya enheterna på fastlandet kommer att ha svenska som majoritetsspråk,

men en förordning kommer att kräva att de ämbeten som finns på de svenska områdena har ett visst antal åklagare med utmärkta kunskaper i svenska.

Riksåklagarämbetets förvaltningschef **Christer Lundström** säger att det innebär en förbättring i den svenska servicen eftersom sådana krav inte funnits förut.

–Det är en sak att det finns åklagare som kan svenska, men en annan att det finns stipulerat att det ska finnas sådana. Nu

finns det ju inte ett formellt krav i Helsingfors till exempel, säger Lundström.

Servicebyråer kvar

De åklagarämbeten som nu slås ihop har hittills bildat samsamarbetsområden. De nya distrikten har servicebyråer på de orter där det i dag finns åklagare.

Lundström tror inte att det spelar någon roll att inget av de nya distrikten kommer att ha svenska som majoritetsspråk. Kravet på svenskkunni-

ga åklagare är viktigare eftersom det handlar om servicen utåt. Han tror inte heller att språkbruket försämras i och med att svenska försvinner som arbetspråk.

–De som jobbar i Ekenäs kommer säkert att tala svenska sinsemellan i alla fall. Det är med huvudbyråerna de måste tala finska, men det måste de göra redan nu.

Folktinget kritiskt

Svenska Finlands folkting är inte lika optimistiskt. I ett utlåtande om reformen säger Folktinget att läget försämras i och med att de svenskkunni-

ga åklagarna inte knyts till de verksamhetsområden som har svenska som majoritetsspråk.

–Nya reformer i likhet med produktivitetsprogrammet kan resultera i att antalet åklagartjänster med särskilda kunskaper i svenska minskar, befarar Folktinget.

Dessutom ställs det inga språkkrav på övrig personal. Både Folktinget och riksdagens lagutskott kräver att det ställs språkkrav på den övriga personalen.

Regeringen och justitieministeriet utfärdar förordningarna om reformen i januari. (FNB)

TV-programmet

tisdag 19 december

- 7.00 Gomorron Sverige** [1329987]
- 8.15 Julkalendern: Lasse-Majas detektivbyrå** [5320155]
- 8.30 Gomorron Sverige, forts** [3750432]
- 10.30 UR-program** [5541432]
- 10.30** Makalösa monument (R) [5277]
- 11.00** Om barn och böcker (R) [6906]
- 11.30** Orden med Anna Charlotta (R) [9093]
- 12.00** Vetenskap - universum i provrör (R) [3762]
- 12.30** An english accent (R) [27258]
- 12.55** Quirks (R) [6428906]
- 13.00 Rapport** [28987]
- 13.05 Den undre världen (R)** [7102277]
- 14.05 Mitt land, min värld (R)** [5422971]
- 15.05 Alla tiders ting (R)** [4283161]
- 15.10 Hos Jihde (R)** [3027364]
- 15.40 Flickan är ett fynd** [2296426]
- FILM** Svensk komedi från 1943. I rollerna: Sigurd Wallén, Ernst Eklund, Irma Christensson.
- 17.00 Rapport** [12277]
- 17.10 Gomorron Sverige** [940616]
- 18.00 Kungen av Antarktis** [1890]
- 18.30 Drottning Margrethe i Grekland** [6109]
- 19.00 Bolibompa** [4513]
- 19.00** Världens största kör [14451]
- 19.10** Pettson och Findus: Tomtemaskinen [3798093]
- 19.25** Känsliga bitar (R) [7677600]
- 19.30** Julkalendern: Lasse-Majas detektivbyrå (R) [61677]
- 19.45** Hanna Mias resa till Antarktis (R) [741432]
- 20.00 Bobster** [890]
- 20.00 Säsongsavslutning: Trackslistan** [890]
- 20.30 Rapport** [161]
- 21.00 Säsongsavslutning: Uppdrag granskning** [16187]
- Även 21/12 och 23/12.
- 22.00 Sejer - svarta sekunder** [67839]
- 23.00 Säsongsavslutning: Argument** [83161]
- Även 21/12 och 22/12.
- 0.00 Rapport** [73594]
- 0.10 Kulturnyheterna (R)** [1544681]
- 0.20 Kobra (R)** [82846]
- 0.50 Hipp hipp: Itzhaks levangelium (R)** [3493469]
- 1.20 Yizo, yizo (R)** [1782759]
- 1.45-7.00 Sändning från SVT24** [41147594]

- 17.45 Anslagstavlan** [1264971]
- 17.50 Kexi (R)** [48635]
- Även 23/12.
- 18.20 Nyhetstecken** [4107432]
- 18.30 Oddasat** [90426]
- 18.45 Utiset** [8998890]
- 18.55 Regionala nyheter** [1941987]
- 19.00 Aktuellt** [95884]
- 19.15 Go'kväll** [276838]
- Magasin.
- 20.00 Kulturnyheterna** [12529]
- Även i SVT1 senare i dag.
- 20.10 Regionala nyheter** [5163345]
- 20.30 Musikbyrå (R)** [8267]
- Populärmusikmagasin. Del 8 av 10.
- 21.00 Bokbussen** [2258]
- Bokprogram. Del 7 av 8. Om takt och ton bland höstens böcker. Medverkande: Maria Küchen, Mia Gerdin, Stefan Wermelin, Claes Andersson och Lena Willemark.
- 21.30 Säsongsavslutning: Arty** [1529]
- Konstmagasin. Samtal och diskussioner om konst. Del 8 av 8.
- 22.00 Aktuellt** [15600]
- 22.25 A-ekonomi** [9397068]
- 22.30 Säsongsavslutning: Toppform** [7513]
- Hälsoprogram. Del 10 av 10. Hur har det gått för årets deltagare i "Toppform"? Har de lyckats nå sina mål? Dessutom ger Sara Begner tips på hälsosam julmat. Programledare: Blossom Tainton Lindquist.
- 23.00 Nyhetsammanfattning** [17109]
- Utrikes, inrikes och regionala nyheter.
- 23.03 Sportnytt** [300093529]
- 23.15 Regionala nyheter** [2196123]
- 23.25 Väder** [5183242]
- 23.30 In the mood for love** [4909819]
- FILM** Drama från Hongkong 2000. Chow och Lizhen bor grannar i ett hyreshus. Deras respektive maka och make är ofta borta på affärsresor men snart upptäcker Chow och Lizhen att de också har en kärleksaffär tillsammans. Långsamt kommer de två allt närmare varandra. Bredbild. I rollerna: Tony Leung Chiu-wai, Maggie Cheung Man-yuk, Lai Chin.
- 1.05 Filmkrönikan (R)** [6139136]
- 1.35-2.25 Ridsport: Världscuphoppning (R)** [3059759]

- 7.30 Sabrina** [194906]
- 8.00 Digimon** [195635]
- 8.30 Simpsons (R)** [6440277]
- 9.55 Fame factory** [61282074]
- 11.30 Everwood** [528074]
- 12.30 Ensamma hemma** [4645513]
- 13.25 Lyckochansen** [9982109]
- 13.50 Våra bästa år** [3206906]
- 14.40 The Oprah Winfrey show (R)** [8265600]
- 15.35 Extreme home makeover (R)** [3838364]
- 16.30 Du är vad du äter** [984616]
- 17.30 Cityakuten** [3309258]
- 18.25 Nanny** [248971]
- 18.55 Simpsons** [785432]
- 19.25 Du är vad du äter** [681744]
- Brittisk realityserie från 2006.
- 19.55 Update** [1461703]
- Nyhetsändring med väder.
- 20.00 Extreme home makeover** [795646]
- Amerikansk inredningsserie från 2005. Del 35 av 46. Familjen Crafts hus är i dåligt skick och är en ständig oro. Med fyra barn blir det ekonomiskt kämpigt.
- 21.00 Bones** [721155]
- Amerikansk kriminalserie från 2006. I rollerna: Emily Deschanel, Davidoreanaz, Jonathan Adams.
- 21.55 Update** [3106567]
- Nyhetsändring med väder.
- 22.00 Vanished** [649426]
- Amerikansk kriminalserie från 2006. Del 10 av 13. Marcy går till doktorn efter att ha sett en emotionellt utbränd Sara bli tillfångatagen. I rollerna: Gale Harold, John Patrick Amedori.
- 23.00 45 minuter** [736906]
- Svensk dokumentärserie från 2006.
- 0.00 Update** [987391]
- Nyhetsändring med väder.
- 0.10 Navy CIS** [3983136]
- 1.05 Sex and the city** [13540933]
- 1.40 Cityakuten (R)** [3260310]
- 2.30 Drew Carey show** [8812001]
- 2.55 Insider** [2986469]
- 3.50 Robinson VIP** [4628933]
- 4.40 Straight dates by gay mates** [7975204]
- 5.25 Ellen DeGeneres (R)** [8154961]
- 6.10-6.55 Fame factory** [5860391]

- 6.50 Nyhetsmorgon** [98609285]
- 11.00-11.35 Jackpot** [3465451]
- 12.35 Tillbaka till Aidensfield** [9167646]
- 13.25 Hem till gården** [490722]
- 13.55 Nyheterna** [5872109]
- 14.00 Direkt: Dagens rätt** [285258]
- 14.25 Tre kronor (R)** [3111884]
- 15.15 Ordjakten** [318635]
- 15.50 Nyheterna** [9416616]
- 15.55 Martha** [3743242]
- 16.50 Lattjo lajban: Totally spies** [4336708]
- 17.15 Doktorn kan komma (R)** [4148600]
- 18.15 That '70s show (R)** [704567]
- 18.45 Förkväll** [4218600]
- Svenskt nöjesprogram från 2006.
- 18.55 Lokala nyheter och väder** [6693616]
- 19.00 Förkväll, forts** [637722]
- 19.50 Lokala nyheter** [8763567]
- 20.00 Nyheterna och ekonominyheterna** [128838]
- 20.30 Veterinärerna (R)** [127109]
- Svensk djurserie från 2004. Del 3 av 14. Spanielvalpen Molly har klämt svans-tippen och leopardsköldpaddan Douglas har fått skavsår i sitt skal.
- 21.00 Äntligen hemma jul** [641884]
- Svenskt inredningsprogram från 2006. Redaktionen bygger samt inreder en källarvåning i engelsk stil. Programledare: Martin Timell.
- 22.00 House** [445703]
- Amerikansk dramaserie från 2004-05. Del 16 av 22. House måste ta reda på om maffiamedlemmen Joey Amello fejkat ett svimningsfall.
- 22.55 Nyheter** [2088819]
- 23.35 Boston public** [6120109]
- Amerikansk dramaserie från 2003-04. Del 4 av 15. Marla blir avstängd från skolan efter att hon gett en student en örfil.
- 0.35 På liv och död (R)** [5172440]
- 1.30 Flickan som lever i mörker (R)** [6388136]
- 2.25 Millennium** [5768020]
- 3.10 Nattpöppet** [4412020]
- 4.10 Det okända** [9714117]
- 5.00 House** [7348914]
- 5.45-6.50 Nattpöppet** [3062681]

- 17.15 Kortnytt**
- 17.16 Zon5: Loppshop**
- Godis för hela slanten; Fanny lagar och Testloppet testar. I "Hästabäst" del 9 av 9 besöker Anna Helsinki International Horse Show.
- 17.45 Julkalendern: Bärtils jul**
- Hencka har ett mycket gott julklappstips. Bärtil och Isa Gris bakar så det står härliga till, men slutresultatet blir inte som de hade tänkt sig. I dagens avsnitt av "Brandman Sam" blir det galna upptåg.
- 18.15 TV-nytt**
- 18.30 Handboll**
- FM-seriematch SIF - HC West.
- 20.00 TV-nytt**
- 20.20 Nordisk julshow 2006**
- Del 1 av 2. Julshow från det nya operahuset i Köpenhamn med bland annat artisterna Peter Jöback, Herborg Kråkevik från Norge och The Pippettes från England. Danmarks Radios
- 21.00 Sportåret 2006**
- Minnen från sportåret 2006.
- 22.00-23.30 Nero Wolfe: Nero Wolfe går ut** Del 13 av 19. Dörr till döden, Julfesten.

Svenske Peter Jöback är en av artisterna, som uppträder i "Nordisk julshow 2006".

FOTO: FREDRIK SANDBERG/SCANPIX

- 5.55 Ettans morgon-tv** [70784426]
- 9.15-10.05 Lä-karna på landet** [3370242]
- Passion.
- 11.00 Tv-nyheter** [64987]
- 11.05-12.05 Gudstjänst** [5134258]
- Adventkyrkans musikgudstjänst i Betelkyrkan i Åbo.
- 13.00-13.05 Tv-nyheter** [40155]
- 14.00 K-kont: Reportage** [42426]
- 14.15 Arto Nyberg** [66890]
- 15.00 Tv-nyheter** [62822]
- 15.05 Mord och inga visor** [4043074]
- Brittisk kriminalserie. Mords-etet.
- 15.50 Ettans salong** [9502906]
- 16.10 A-punkt** [5466635]
- 16.30 Fiske på is** [8513]
- Utrustade med yxa, tält och pimpel-spö drar Jörgen Skouboe och Helle Lyster ut på den knakande isen på sjön Glenstrup i Hobro, Danmark. Det är en dag då de riktigt får uppleva naturen och att det biter både i kinder och fiskkrok.
- 17.00 Tv-nyheter och ekonominyheter** [45695]
- 17.10 Rullande stenar** [69616]
- 17.40 Nyheter på teckenspråk** [3206426]
- 17.45 FST: Julkalendern: Bärtils jul** [72180]
- Hencka har ett mycket gott julklappstips. Bärtil och Isa Gris bakar så det står härliga till.
- 18.15 FST: TV-nytt** [553364]
- 18.30 Nyhetsrubriker** [46834]

- 18.35 Loppis Redesign** [7866432]
- 19.10 Med liro i musikstudion** [7780513]
- Kompfrågor. Alla kompar Klaus Järvinen: Marzi Nyman, Anssi Nykänen, Harri Rantanen, Anssi Mattila, Markku Luolajan-Mikkola och Eero Palviainen. Och liro Rantala naturligtvis.
- 20.00 Finländsk antikrunda** [258]
- 20.30 Tv-nyheter och väder** [58819]
- 20.55 Sportrutan** [3180971]
- 21.00 The only boy for me** [8273068]
- FILM** Brittisk komedi från 2006. I rollerna: Helen Baxendale, Patrick Baladi. Regi: Dewi Humphreys.
- 22.35 Klöver dam** [735451]
- Del 2 av 8. Direkt aktion. Camilla & co skickar Joyce med bössan i handen till biblioteket för att kräva rättvisa.
- 23.00 Tv-nyheter** [25616]
- 23.10 Kulturnyheter** [6710600]
- 23.15 FST: Kvällsnytt** [6717513]
- 23.20 Ny film: Den som klockan klingar för** [6716884]
- I Samppa Kukkonens animation sker en fruktansvärd olycka i skogarna i norr som förstör julen för alla.
- 23.25 Ny film: Källan** [7892277]
- Dokumentär av Martin Marecek om oljefälten i Azerbajdjan och om deras effekt på vanliga medborgare.
- 0.40-0.50 Euronews** [1648865]

- 6.30 Ylekax** [55844258]
- 10.00 Revolver** [7464726]
- 11.05 Agent 86 Smart** [4123884]
- 11.30 Den skoningslösa naturen** [2279093]
- 11.55 På jakt efter lyckan** [8822277]
- 12.25 Dagens rubriker** [6732703]
- 13.20 Den sista dansen** [3833884]
- 14.20 Evakko** [2603432]
- FILM** Finskt drama från 1956. I rollerna: Santeri Karilo, Aino-Maija Tikkanen. Regi: Ville Salminen. SV.
- 16.00 Den yngsta dikten** [37068]
- 16.15 En tyst by** [8289277]
- 16.24 Mina djurvänner** [408288548]
- 16.27 Mina djurvänner** [201687838]
- 16.30 Drake & Josh** [70703]
- 16.55 Karlsson på taket** [9705616]
- 17.20 Lilla tvåan** [2042161]
- 17.44 Julkalendern** [404111635]
- 17.50 Regionala nyheter** [4117819]
- 18.00 Tv-nyheter och ekonominytt** [93513]
- 18.15 Tvåans vinterväder** [1948890]
- 18.20 Akuten: XXL-generationen** [730432]
- 19.00 Brytpunkt för nationen** [35703]
- Återbördandet av Karelen.
- 19.45 Nikolaj och Julie** [173797]
- Åter är det dags för en Tivoliutfärd.
- 20.30 Djuren i mitt liv: Superveterinärer** [3987]
- Den svårt sjuke hästen Harry tas in. Hunden Rico skall genomgå en öppen hjärtoperation.
- 21.00 Aktuella tvåan** [38884]
- 21.50 Tv-nyheter, väder och sport** [6218093]
- 22.05 Dokumentärprojekt: Borträngda minnen** [6410906]
- Dokumentär om estniska kvinnors öden under sovjeteran.
- 23.05 Pressklubben** [5386906]
- 23.35 RallyX** [1342180]
- 0.20-1.05 Musik-tv** [1976204]

- 6.25 Godmorgon Finland** [96035345]
- 9.10 Julkalendern Snölyktan** [5489451]
- 9.15 Vinstpotten** [5321203]
- 10.15 Köpkanalen** [3485659]
- 12.25 Lunchunderhållning** [9550277]
- 13.00 Julpost** [818109]
- 14.00 Nallen i det blåa huset** [558616]
- 14.25 Brorsan är ett geni** [5902797]
- 14.50 Vinstpotten** [834513]
- 15.20 Intensiven** [8664426]
- 16.15 Matstället (R)** [217987]
- 16.30 Vinstpotten** [618616]
- 16.55 Julkalendern Snölyktan** [7638345]
- 17.00 Emmerdale** [642093]
- 17.30 De vackra och de djärva** [645180]
- Amerikansk dramaserie.
- 18.00 Sexans nyheter, väder och sport** [436074]
- 18.10 De vackra och de djärva** [8733242]
- Amerikansk dramaserie.
- 18.30 Fräscha upp hemmet** [558600]
- 19.00 Sjuans nyheter** [631432]
- 19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter** [110155]
- 19.25 Dagens väder** [7376722]
- 19.30 Dolda liv** [398155]
- Finsk dramaserie.
- 20.00 OC** [378426]
- Amerikansk dramaserie. Ryan och Sadie letar efter en släkting till Johnny, vilket gör dem ännu närmare än tidigare.
- 21.00 Flykten** [914242]
- Amerikansk kriminalserie.
- 22.00 Tians nyheter** [458161]
- 22.20 Resultatrutan** [3505567]
- Dagens idrottshändelser i sammandrag.
- 22.30 Sex fot under** [5999635]
- 23.35 Kodnamn: Evighet** [337074]
- 0.30 Köpkanalen** [9096865]
- Produkt demonstrationer.
- 1.00-6.20 MTV3 Chatt** [43125391]
- 6.20 Köpkanalen** [46720594]

- ÅLANDS RADIO 91.3 MHz**
- 6.45-10.00** Gomorron. Programledare: Kjell Brändström. **6.50** Beträktelse. Av Elspeth Randelin. Även **18.15**. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **8.50** Julkalendern Uppdrag jul. Tomtenissen som brukar ha hand om Lovisas hus har försvunnit och nu behöver tomtens hjälp av Lovisa. Varje dag får hon ett uppdrag av tomtens för att se till att det blir julstämning och så läser den försvunne tomtenssen ur sin dagbok. Även **18.30**. **9.00** TT-nyheter. **9.02** Musikpaletten: Spelmansmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sago-stunden. I dag lyssnar vi till andra delen av sagan Trollens jul. Veckans samtliga avsnitt Även fredag **12.30**. **10.00** TT-nyheter. **10.02-15.00** Mitt på dan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.00** TT-nyheter. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15** Kulturen. Även **17.45** och **lördag 10.15**. **13.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **13.05** Rätt skall vara rätt. Frågetävling. **14.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **14.05** Lyssnarnas telefonönskemusik. **15.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **15.05** Min Musik. Red: Camilla Karlsson. Även **söndag 13.00**. **16.00** Aktuellt. **16.15-17.45** Åland i dag. Programledare: Tony Wikström. **16.15** Utesändning. Även **söndag 14.30**. **17.00** TT-nyheter. **17.02** Ålandsnytt. Även **18.03**. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Repris från **17.02**. **18.15** Beträktelse. Repris. **18.30** Julkalendern Uppdrag Jul. Repris. **18.40-19.00** Musik. **5.30** Musik.

TV ÅLAND
INFOKANALEN
Kökar inför
julen 2006.

Nyankortsvinnare:

Femmy Mannerström

Nr: 280446

Vinner en Bingolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Personer som måste åkalla "Ulrik" redan efter små mängder får kämpa i stark motvind för att klara av att skaffa sig sådana hjärnskador att "opiumeffekten" uppstår. **G. HELLSTRÖM**

Platt fall för platt skatt

■ **Det är inte** utan att förslaget om plattskatt hör till de mindre begåvade i åländsk politik.

Detta av minst två anledningar.

1. Denna skatteform gynnar i första hand de välsituerade och är därmed från min synpunkt sett ett dåligt förslag. Det finns ingen anledning att ytterligare vidga klyftorna i samhället.

2. På sitt sätt ännu värre är att bara framförandet av ett sådant förslag försvårar, för att inte säga omöjliggör, chanserna att få igenom andra vettigare skatteförslag.

Man har nu dessutom öppet proklamerat att plattskatten ska användas för att locka högavlönade från omgivande regioner att bosätta sig på

Åland. Man vill med andra ord använda sig av skattekonkurrens, skapa ett slags skatteparadis på Åland.

Med tanke på att det är just detta som riksstyrelserna inte alls kan tänka sig, så inser man lätt att förslaget är dödfött och att det kommer att - minst sagt - försvåra vidare förhandlingar. Det är, vilket borde vara bekant, inte bara på Åland skattefrågorna kan avgöras.

Precis så här ska man göra om man vill få sin förhandlingspartner på bakhasorna.

Hur står det egentligen till med den politiska klokskapen och realismen? På mig ger det ett intryck av politisk sandlådelek på lägsta möjliga nivå.

Sten-Erik Abrahamsson

Fyra väggar gör inget hem

■ **Insändaren** av Roger Eriksson kan vi inte lämna utan kommentar. Vi kan hålla med R.E. om att situationen är svår för många av våra medmänniskor som lider av någon form av funktionshinder. Vi kan även hålla med R.E. då han konstaterar att "Med tanke på att många funktionshindrade är unga är det inte försvarbart att de ska bo på samma ställe som 80-90 åringar." Sedan föreslår han ändå samlad boende i ett radhus...

Vi anser att funktionshindrade skall ha rättighet att bo så lite segregerat som möjligt. Det finns saker att göra för att motverka detta.

Redan vid planering av alla nya bostäder borde handikappanpassning vara med. Många av anpassningarna eller förberedelser till anpassningar medför en liten kostnad vid byggnadsfasen

men är betydligt dyrare att genomföra senare som en extra åtgärd.

Man kunde till exempel införa en blankett vid slutsynen där anpassningar och förberedelser till anpassningar blir dokumenterade. Hit räknas även utemiljön och dess anpassning för funktionshindrade. I lagförslaget till plan- och bygglag finns inte en enda bestämmelse om handikappanpassning, varken av byggnader eller miljöer. Detta borde åtgärdas snarast.

Det kan kännas funktionellt att samla funktionshindrade nära varandra men det går inte att bunta ihop en grupp funktionshindrade och konstatera: ni är handikappade, därför skall ni allihopa bo här, likadant i likadana lägenheter och helst med likadant liv. Men funktionshindrade vill också leva som

individer, gärna i sin hemkommun - inte som artificiellt ihopsamlad grupp. Det sker förhoppningsvis bara i doku-såpor?

För att funktionshindrade skulle kunna leva ett dragligt liv, behövs det hjälp. Det räcker oftast inte med bostadens anpassning utan det behövs också en hjälpanvändning. Vad glada vi blev att utbildningen till personliga hjälpare fullföljdes vid Ålands vårdinstitut. Samhället behöver er! Det som ännu behövs är ett bättre fungerande system för anställning. Som det är nu, är den personliga hjälparens arbetsgivare den funktionshindrade själv och väntas sköta arbetsgivarplikerna. Det klarar inte alla av som behöver hjälp.

Man borde kunna organisera den personliga hjälpen på ett smidigare sätt. Då den funktionshindrade är kapabel

att sköta arbetsgivarplikten skulle han/hon få göra det, annars skulle det finnas en organisation (eller varför inte kommunen?) som skulle sköta arbetsgivarplikten och där den funktionshindrade kunde vara kund som "köper sin hjälp".

För övrigt anser vi att funktionshindrade skulle ha subjektiv rätt till personlig assistans. Då får den funktionshindrade bästa möjlighet att få den hjälp som passar hans/hennes behov. I Sverige gäller den subjektiva rätten endast för personer som har ett hjälpbehov på minst 20 timmar om veckan.

Detta utestänger de funktionshindrade som skulle få en avsevärd livskvalitetsförhöjning med mindre antal timmar i veckan. Alla skall ha en rätt till ett hem, inte bara för boende inom fyra väggar.

Rolf och Sanna Söderlund (S)

Jag väljer en ordhållig

■ **Att välja** lagtingskandidat är väl inte så svårt. Man väljer den som står för sitt ord.

Vilket innebär att ingen blir vald.

Om jag nu väljer någon, så kan det ev bli någon inom socialdemokraterna. De säger att de tänker på de som är lägst här i samhället och de

gör nåt för dem också! Den sista jag skulle rösta på är...

En människa som inte känner empati för de svaga i vårt samhälle, ska inte sitta och försöka förstå människor som försöker kämpa, samt se ner på människor som är tvungna att leva på utkomststöd.

Tomtemor

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Till dom söta blonda tjejerna, jo de är nog fritt fram, jag är öppen för förslag. Hi hi. Jag är 25 år ung. Patrik.

■ Finns de något dansställe här på Åland där man kan lära pardans fast man inte har någon partner, förutom Medis? Någoting lite mer avancerat. En som vill dansa.

■ Jag vet en tjej som heter Pia och som har underbart gröna ögon. Hon har cendre-färgat hår. Menade du kanske henne? 0457.

■ Ett stort tack till Videocorner för lånet av verktygen. Tackar gör vi som åkte tjuvkopplad bil hem.

■ Varför är inte Ålands och Finlands unga, främsta friidrottare Hanna Wiss nominerad till idrottsgalan 2007? 045.

■ Jag har tappat bort en olivgrön handväska i Strandnäsområdet i torsdags, den kanske blev tappad vid Tombos kiosk, ring 040 541 78 93 om du har hittat den! Borttappad väska.

■ Kan man leva som pensionär i landsbygden om man röstar på Jörgen Strands parti? Hur ska vi få service i landsbygden och en hållbar utveckling på Åland om Strand ska få fortsätta styra och ställa, och som verkar vilja centralisera allt och alla till Mariehamn? Nu gäller att rösta rätt! Från Folke.

■ Trevligt att träffa Rut och Henry. God jul & gott nytt år. Len-

nart & Britt-Marie Pettersson, Jomalaby

■ Hej du tjejen som dansande på Arken i lördags med mej hela tiden. Vart tog du vägen efter du gick på wc? Tycker du är snygg. Messa mej! Han med svarta kavajen, och tack till sjöföreningen för middagen.

■ "Pinkfärgad modell bara för Soneras kunder", trevligt! Undrar om man kan få en matchande skitbrun laddare till den? 0457.

■ Katten Junior försvunnen från Sikvägen sedan 6.12. Långhårig, gulbeige med vita tassar. Någon som sett honom? 0400 762 035.

■ Poo Thai, hihi, vilket lustigt namn på en restaurang! 040.

■ Micael Sandberg: Vill man tillföra och behålla kompetens i ÅHS skall även ALL personal ha 3 procent ökning per år. Vi minns strejken!

■ Jag vill tacka Janne, Janne, Mats-Erik och Toje, luciorna som läste julevangeliet så rörande att tårarna rann, pepparkaksgebben och firman för en kuljulfest utan like. 0457.

■ Platt skatt i Estland Barbro Sundback, i deras förra system stod alla i gathörnen och tiggde nu är det bara några kvar och de är mest ryssar. Skynkan.

■ Till Dig som tagit mina presentkort i en påse från en kundvagn i City livs 18.12 kl.12.00. Hoppas du mår jävligt dåligt nu. Ärlighet varar längst. 0457.

massor! God jul till er i skogen! 040.

■ Det som står på det lilla skjulet bakom Sparhallen, de som har skrivit det har aldeles rätt! 050.

■ Till "Prosit". Minimarket är verkligen inte billigt. Är du miljonär eller? Studerande.

■ Tack Tärnan, för det fina julkortet! Saknar er! God Jul och Gott Nytt År, önskar Camilla.

■ Vad blir följden av att landskapsregeringen beslutat att det var fel att höja löner inom Åhs-ledningen? Betalar dessa personer tillbaka påslaget och rätta summan skrivs in eller hur är förfarandet? Detta får folk att se rätt då tjänstemän och chefer gör som dom vill och trampar på dom som gör jobbet. Fy för storhetsvansinnet. Liberala tankar från Kurre i Jurmo.

■ Tack Nyan för reportaget om trafiksituationen i Mariehamn. Det gav våra gäster från Helsingfors ett långt och gott skratt. Mera sådana reportage. Inför julen kan man ju konstatera att vi lever i en ganska bekvämsfri del av världen. God jul! 040.

■ Till tjejen med de vackra ögonen som den 16.12 vid Kantarellen sålde diabetes-julmärken: God Jul och Gott Nytt År! MVH, Gubben med portmonnän.

Julkalendern

Sverige har en sedel som bland annat pryds av ett graverat hästekipage och en mikrotext med utdrag ur Gösta Berlings saga. Vilken valör har sedeln?

Klipp och klistra ihop din egen adventskalender! Varje dag publicerar Nyan en fråga och en bild. Svaret på frågan är ett nummer mellan 1 och 24 som talar om var i Nyan's julkalender du skall klistra in bilden. Om du har klistrat alla rutor rätt har du fredagen den 22 december en vacker bild gjord av Jonas Wilén.

Kalendermallen kan hämtas från Nya Åland på Uppgårdsvägen i Dalbo. Klarar du hela pusslet kan du vinna originaltavlan av Jonas Wilén. Två bokpriser delas också ut bland deltagarna. Skicka den färdiga bilden till Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, 22100 Mariehamn senast 29 december. Märk kuvertet "Julkalender". Frågor? Ring Karin Erlandsson, tfn 529 476 eller via e-post karin.erlandsson@nyan.ax

HÄLGE

ZITS

” Att skapa en image handlar om att skapa en identitet. Jag kan alltså välja hur jag ska framstå i denna intervju.
IDA GRÖNBLOM, ART DIRECTOR I LONDON OCH DOTTER
TILL PIZZAKUNGEN GRÖNBLOM, I HBL VOLT

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Bland folk

Harriet Tuominen

Att bli avklädd

Världen utvecklas hela tiden. Vi skall tacka och ta emot. Och det gör vi. Få av oss vill tillbaka till standarden för 50-60 år sedan trots att folk levde och tänkte kloka tankar då också. Men det var långtifrån lika vanligt då som nu att folk kunde ta en dusch på morgonen. Med varmt vatten. Eller ta bilen till butiken för att köpa färska fikon till ostbrickan (har jag inte gjort ännu, men det kommer säkert). Eller diskutera föregående kvälls tv-program i kaffepausen.

Världen går framåt.

Ett av framstegen är att vi numera alla betraktas som brottslingar.

Jag var till Sjundeå i helgen och tog flyget hem. För, innan världen hade utvecklats, var det inte möjligt att resa fram och tillbaka på två dagar. En tid var det både möjligt och trevligt. Nu är det bara möjligt.

Man kommer alltså till flygstationen utanför Helsingfors, checkar in sin väska – före det för säkerhets skull en snabb blick i handväskan att där inte ligger livsfarlig deodorant eller en lika livsfarlig tub tandkräm. Det gör det naturligtvis inte.

Så kommer man till säkerhetskontrollen, lägger väskan på bandet, tar av sig kappan och lägger den också på bandet och så går man genom bågen och det hör inte minsta lilla pip. Så man går fram till bandet för att plocka upp kappan och väska när en dam i uniform vinkar på en med pekfingeret.

– Jaha?
– Ut med armarna!

Tro mig, armarna sträcks ut nästan av sig själv. Och damen i uniform, jag tror hon har batong också men vågar inte titta, känner på mig uppfifrån och ner: axlar, bröst, höfter, lår.

Samma bakifrån. Upp med armarna igen. Den här gången är hon faktiskt också inne mellan benen på mig. Allt medan andra säkerhetsvakter och passagerare tittar på.

Så jag frågar henna om man verkligen får göra så, kroppsvisitera folk inför öppen ridå. Hon nickar.

Jag är inte speciellt känsligt lagd, men efter den behandlingen kände jag mig så oerhört kränkt så jag nästan skakade inombords. Är det faktiskt tillåtet för våra myndigheter att betrakta oss alla som brottslingar? Fångar, riktiga brottslingar, har någon form av rättigheter och får inte utsättas för kränkande behandling. Men vi ännu icke avslöjade terrorister har inte det.

Hur skall vi vanliga människor förstå att visa respekt för varandra när myndigheterna bär sig åt på det sättet.

Vart är världen på väg!

Gudskelov var jag på väg till Mariehamn. När vi närmade oss meddelade kaptenen per högtalare om vädret och annat av värde. Och så tackade han för att vi hade valt att resa med Air Åland.

Då log jag. Tänk att vi valde att flyga med just det bolaget av alla.

När offret tvingas sälja sig, vad blir köparen då?

En skam. Att utnyttja en annan människas sjukdom och beroende till att tillfredsställa sina egna begär, det är inte njutning och sex, det är makt och missbruk. Prostitution är helt enkelt en förnedrande hantering, nästan jämt.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Att köpa sex av en frisk, balanserad och fullt införstådd människa är en sak – där kanske man kan diskutera vad som är moraliskt rätt och fel. Det finns däremot ingen tvekan mellan rätt och fel när det gäller att utnyttja mentalt instabila missbrukare som säljer sina kroppar för nästa dos heroin.

Naturligtvis har Efterlyst Special redan sänts. Förmodligen förhandlas det på någon annan plats långt, långt härifrån om filmrättigheterna för en film baserad på händelserna i Ipswich just nu. Förmodligen hade det blivit ännu bättre om mördaren aldrig gripits, för då fanns ju alla möjligheter att hålla intresset vid liv med spekulationer om kungliga kopplingar, kändisar eller rentav korruption inom någon statlig spionorganisation.

Sådan är vår fascination för den mörka sidan av det mänskliga psyket att vi med skräckblandad förtjusning vill veta så mycket som möjligt om vad som hänt, när det hänt, var det hänt och varför. Tio kvinnor mördade i Ipswich, polisen söker sexuellt perverterad skotte, inga spår, mördaren kanske flytt utomlands...

Det låter som inledningen till en spännande thriller med någon snygg **Brad Pitt** eller **Matt Damon** i huvudrollen.

I filmen (tro mig, den kommer) blir de prostituerade som mördas mest utfyllnad, mest incitament för att få storyn att lyfta, för det som är verkligt intressant är ju inte de stackars heroinberoende och alkoholiserade vraken till kvinnor, utan mördaren vars sjuka själ vi är så fascinerade av. Mycket talar för att det är så i verkligheten också.

Låt oss backa bandet. Vad gjorde tjejerna där, på gatan? Varför utsatte de sig för en sådan fara, också när de visste att en seriemördare går lös?

Svaret är enkelt. De hade inget val. Det fanns inget annat. Enligt tidningen *The Independent* är 98 % av de gatuprostituerade i området beroende av heroin eller andra droger. De har ofta mentala problem och underhåller ofta även en partners missbruk genom sina intjänade pengar. Inte ens de mer etablerade och säkrare bordellerna, den ”finare” prostitutionen, är intresserad av tjejerna på gatan. De är för instabila och trasiga, för märkta av sitt missbruk, för opålitliga.

Olika förslag har getts på hur tillvaron kunde göras något drägligare för dessa kvinnor, som visserligen bär ett eget ansvar för sin tillvaro, men som också sitter fast i en beroendesjukdom som är oerhört svår att tillfriskna ifrån.

Man har i flera storstäder diskuterat möjligheten att inrätta ”säkra” polisövervakade zoner för legaliserad gatuprostitution, liknande de områden som inrättades i Tyskland inför fotbolls-VM.

Detta är i grunden absurd. Vill man se till att

tjejerna mår bättre och är säkrare ska man säkra tillgången på heroin, rent och gratis. Det är förfärligt och hemskt, men är det faktiskt värre än att ordningsmakten övervakar när kvinnor säljer sina kroppar till män för att få råd att köpa heroin på gatan?

Argumenten för en legaliserad prostitution har länge, länge varit att den ju förekommer ändå, att det är bättre att hanteringen sker öppet och i någon mån kontrollerat än att flickorna ska smyga och gömma sig och därigenom blir ännu mer oskyddade. Det finns alltså ingen möjlighet att ifrågasätta **köpan**det, att tro att det går att förändra ett beteendemönster där män anser det rätt att köpa sex av kvinnor.

Jag kan tänka mig ett antal scenarier där sexhandel kan vara ett rollspel, där det till och med kan vara försvarbart. När det gäller gatuprostitutionen i, säg Ipswich, finns absolut inga förmildrande omständigheter.

Det är för mig närapå obegripligt, men det finns alltså män som anser det rimligt och rätt att för en summa pengar ligga med en heroinberoende, psykiskt sjuk kvinna i en bil eller på en bakgård, och dessutom kalla det sex. Är det inte där problemet ligger? I den attityden till levande människor som råkat i olycka?

Prostitutionen är en skam för vårt moderna samhälle, men det är inte kvinnornas skam utan de köpande männens. Så är det.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.

Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.

Medlem av Tidningarnas förbund.

Kontrollerad upplaga 2004:

7.234 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN

Uppgårdsvägen 6

Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl. 8.30-16.15)

Nyhetstips: tfn 0457-313 4444

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450

Redaktion: fax (018) 23 449

Nya Ålands hemsida

www.nyan.ax

DISTRIBUTION

Blir du utan din tidning ring Posten,

tfn 636 751 (kl 7.00-8.30) eller

Nya Åland, tfn 23444 (efter kl 8.30)

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig

utgivare: Nina Fellman

tfn (018) 528 441

nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef:

Ulf Weman tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds

tfn (018) 528 465

arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:

Maj-Len Lindholm

tfn (018) 528 449

Kulturredaktör: Jan Kronholm

tfn (018) 528 466

kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström

tfn (018) 528 478

sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN

Annonsrenden:

Delice Lindegren

annons@nyan.ax

tfn (018) 528 457

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann

tfn (018) 528 447

stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:

Katrin Lindqvist

tfn (018) 528 446

Prenumerationer:

Margareta Sävstrand

tfn (018) 528 443

prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI C-Print Ab,

Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER

1.1.2007

Fortlöpande helår..... 164 €

halvår..... 88 €

kvartal 45 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag: Efter text & mindre annonser

Annonsstorleken: större än 600 mm

Färgannonser

Månd fre kl 12 tor kl 14

Tisd må kl 12 fre kl 14

Onsd tis kl 12 må kl 14

Torsd ons kl 12 tis kl 14

Fred tor kl 12 ons kl 14

Torget: onsdagar kl 12.00.

Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 11.00 03.45 L	ÅBO → 17.00/18.30 → 08.00/09.10 ¹⁾	M:HAMN 23.20 L 14.35
M:HAMN 23.55	H:FORS → 09.55/17.00	M:HAMN 04.15

M:HAMN 04.25 14.45 ²⁾ 23.30 L	STOCKHOLM → 09.30/17.00 → 19.15/20.15 ³⁾ → 06.00K /07.30K	M:HAMN 23.45 03.35 L 10.50
---	---	-------------------------------------

1) Ank Långnäs 13.25 den 21.12
2) Avg Långnäs 13.35 21.12
3) Ank Sto 18.45 och avg 20.45 den 21.12
Jul-/nyårstrafiken: kontakta vår bokning!
SILJA LINE
Torgg. 14. Tel 16 711 eller 06001 74552 www.silja.fi

ÅLANDSTRAFIKEN 14.8.2006-7.1.2007

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR
Måndag-torsdag Fredag-söndag

MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR
08.00	09.30	07.00 1)	08.30
16.00	17.30	13.00	14.30
15.30	12.00	19.00	20.15
22.30	19.00	12.30	09.00 1)
		18.30	15.00
		00.05	20.30

1) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!
Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 11:40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L	06.30	03.30 L	07.35	
04.35 M	09.40	14.25 M	19.50	
10.15 M	15.30	23.45 M	10.00	
14.25 M	18.55	14.10 M	08.45	
14.10 M	07.45	01.00 L	21.00	
23.35 M	16.45	04.25 M	17.30	
07.45 M	18.00			
03.20 L	20.10			

Jultrafiken: kontakta vår bokning!
M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl. 07:00) före avgång. Transfer Mariehamn (Storag. 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, förhandsbokning 10 EUR/person. Barnrabbt.

Storag. 2, tel 260 11, bokn. 262 11
VIKING LINE
www.vikingline.ax

TALLINK

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 00.50 01.00 10.00
10.00 05.00 04.50 18.00

Vi rekommenderar våra resenärer att checka in senast 30 min. före avgång.

Bokning och information:
destinationaland
Elverksgatan 5 tfn 018-22 540
info@destinationaland.com

Turlista t.o.m. 31.12.2006

OBS! Lokala tider

	Från Eckerö	Från Grisslehamn
Mån	8.30 13.30 18.30	10.00 15.00
Tis, ons	13.30 18.30	10.00 15.00
Tor	13.30 18.30	10.00 15.00 20.00
Fre, lö, sö	8.30 13.30 18.30	10.00 15.00 20.00

Ingen trafik 24-25.12.
Extra tur under julhelgen: Från Eckerö 26.12 kl. 8.30.
Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 tim. före alla båtavgångar. Till Uppsala från 13.30- och 18.30-turen. Ank. Uppsala kl. 16.15 resp. 21.15 lokal tid. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan vid Willy's kl. 8.00 och 13.00 till 10.00 resp. 15.00-turen. Från Mariehamn 1 tim. före båtavgång till alla turer. Till Mariehamn från alla båtankomster.

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn.
Bokning tel. 28 300, växel 28 000,
Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Ring och TIPSA!

23 444 DYGNET RUNT

25

Alla dagar M:hamn 10.30 → Sto 16.00
Sto M:hamn
Månd-onsd 18.00 → 02.00
Torsd-sönd 18.00 → 03.30

BIRKA CRUISES
Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

RING SÅ KÖR VI! DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111 **SAMTRANS**

TISDAG 19 DECEMBER 2006

dagens ålänning | vädret | dagens rätt

"Alla drar åt olika håll"

Kenneth Hällsten är ute på promenad med familjens tre hundar i Godby. Både han och hundarna har reflexvästar och det märks att det är ett vant promenadepage vi har stött på. Hundarna heter Eddie, Zorba och Lina och de rastas åtminstone två gånger per dag, en timme på kvällen och en snabb runda på morgonen. De är ivriga och nosar speciellt på fotografens kameraväska.

Är det svårt att hålla reda på tre hundar på en gång?
- Ibland kan det vara lite jobbigt. Alla har sin egen vilja och drar åt olika håll.

En av hundarna har de haft sedan hon var valp, hon är nu åtta år. En annan fick de ganska nyligen, hon är en oplaceringshund som börjat trivas väl hos Kenneth Hällsten och hans familj.

Hur är det att ha hund? Är det roligt?
- Det är roligt och ett sätt att komma ut. Hundarna skall

Rastar. Kenneth Hällsten går sin vanliga kvällsrunda med familjens tre hundar, Eddie, Lina och Zorba, i Godby centrum. Foto: JONAS EDSVIK

alltid på promenad, oberoende av väder.

Är det aldrig tungt då?
- Nä, det är bara bra att man kommer ut.

Vad gör du annars då?
- Jag har ett företag inom redovisning och bokföring. På fritiden cyklar jag om jag inte går ut med hundarna.

Hur skall du fira jul?
- Det blir här hemma i Godby. Vi brukar inte ha så många julklappar, det blir bara något smått åt till exempel sambons barn och barnbarn.

Vem vill du hälsa till?
- Åt alla mina uppdragsgivare.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Tisdag +0/-1 +2/+0 -0/-1
Onsdag +4/+4 +4/+4 +4/+4
Torsdag +5/+4 +5/+4 +5/+4
Fredag +5/+3 +5/+4 +5/+3

I går kl 14 temp. moln.
Jomala 2 hm
Åbo -1 k
Helsingfors -1 k
Stockholm 0

Vattenståndet i går kl 14
Föglö +46 cm Åbo +45 cm

Solen i dag Upp Ner
Mariehamn 9:42 15:32
Helsingfors 9:23 15:12
Stockholm 8:43 14:48

Utomlands i går
Köpenhamn 5 Bryssel 2 Rom 14
Oslo -2 Paris 4 Aten 16
London 8 Madrid 10 Moskva 2

Europa i dag
Vädertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa
METEOROLOGISKA INSTITUTET

Julkorv
Snabblagat i julveckan. Köp färdig julkorv och ett paket å 1 kg färdig kålrotspuré. 1-2 msk vetemjöl 3 dl mjölk en nypa salt, muskot sirap, ca 0,5 dl vitpeppar 1 ägg 2 msk smör skorpmjöl

Rör ner salt, litet riven muskot, mjölk, mjöl och ägg i kålrotspurén. Slå smeten i en smord ugnform, strö över skorpmjöl, gör ytan vackert vågig med sked eller bordskniv och klicka på litet smör. Grädda i 200 graders ugn 40-50 minuter. Gör under pepparkaksdeg eller något annat trevligt. Värm korven och servera den till lådan.

TIPSA 0457-313-4444 MESSA 0457-323-4444 TELEFON 018-23444

KASSAR
Många olika modeller Handtryck & design Gunilla von Nandelstadh
Prisex 28€
SALT
KONSTHANTVERK-BUTIK-GALLERI
Godbyvägen 25, 22100 M:hamn. Tel. 21 505

Försäkringar på hemmaplan
Öppnare än någonsin!
måndag-torsdag
8.30-17
ALANDIA BOLAGEN
Ålandsvägen 31, tel. 29 000
må-to 8.30-17, fr 8.30-16.30
alandiabolagen.com

Hjälp oss bekämpa **knarket!**
Polisens tipstelefon
• Dygnet runt
• Anonymt
• Gratis
Tfn 08009-15 444

BRIS BARNENS RÄTT I BARNHÄLLET
• Barnombudsmannen på Åland Tel. 25 254 www.bom.ax
• Barnens Hjelptelefon Tel. 25 520 (lokalsamtalsavgift)
• Bris-mejlen www.bris.se
• Bris Vuxentelefon - om barn Tel 0046-77-150 5050

Select
Julblommor!
Hyacinter
i flera olika färger
1,45
Amaryllis
Lika fina och stora som ifjol.
8,90
Julstjärnor
5,60
PRESENTKORT!
- Bensin, biltvättar, oljebyten, korvmenyer.
Kom in så hjälper vi dig.
BINGO LOTTO UPPESSITTAR-KVÄLL 23/12
Du hittar lotterna hos oss!
Shell Servicecenter
Ö. UTFARTEN, TEL. 12 360.
VARD 7-24, LÖRD 8-24, SÖND 9-24.

Julstjärna
Mini Moni
398 st
Gäller så långt lagret räcker.
MATHIS
VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.aland.fi

frakt ingår i priset
Skärmvägg
Colour
BALTIC PRODUKTER AB
Torggatan 13A (ovanpå Sittkoffs)
Tel. 16 929 - Fax 16 429

BERNINA
-20%
318,- (397,-)
bernette® 65 silver
Superbred 7 mm:s söm
DAX
DELAR MED FÖRDELAR
Vikingagränd/Lövdalsvägen. Tel 31 210.
Vard. 8.30-17.00

FISKEN TILL JULBORDET
KÖPER VI FRÅN FISKKOJAN
Inläggningar med strömming eller sill.
Rökt, färsk eller gravad. Skaldjur. Lutfisk.
Öppet: måndag-fredag 8-17
lördag 8-14
lördag 23 dec. 8-18
julafton STÄNGT
Invid fiskehamnen i Västerhamn. 22100 Mariehamn tel. 12 008